

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

PRIJEDLOG

UREDBE

**O USPOSTAVI OKVIRA ZA DJELOVANJE REPUBLIKE
HRVATSKE U ZAŠTITI MORSKOG OKOLIŠA**

Zagreb, rujan 2011.

Prijedlog

Na temelju članka 49. i članka 54. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj -----donijela

U R E D B U

O USPOSTAVI OKVIRA ZA DJELOVANJE REPUBLIKE HRVATSKE U ZAŠTITI MORSKOG OKOLIŠA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovom se Uredbom uređuju polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj, provedbu i praćenje provedbe Strategije zaštite morskog okoliša (u daljnjem tekstu: morske strategije) i druga pitanja s tim u svezi.

Prijenos

Članak 2.

Ova Uredba sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25.6.2008.),
- Odluka Komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša (SL L 232 2.9.2010.).

Ciljevi

Članak 3.

(1) Ciljevi koji se trebaju postići zaštitom morskog okoliša u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, su:

- zaštita, očuvanje i omogućavanje oporavka i, gdje je to izvedivo, obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekoloških sustava te zaštita biološke raznolikosti i održivo korištenje;
- očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja Europske unije NATURA 2000;
- smanjenje onečišćenja odnosno opterećenja u morskom i obalnom okolišu kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih utjecaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravlje ekoloških sustava i/ili korištenje mora i obala;
- očuvanje, unaprjeđenje i ponovno uspostavljanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i na obalama.

(2) Ciljevi iz stavka 1. ovoga članka se odnose na postizanje i održavanje dobrog stanja morskog okoliša koje se treba ostvariti do 2020. godine.

(3) Radi ostvarivanja ciljeva iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se, razvija i primjenjuje morska strategija temeljem ekosustavnog pristupa upravljanja ljudskim djelatnostima, kao i drugih načela integralnog upravljanja obalnim područjima, što uključuje:

- a) zaštitu i očuvanje morskog okoliša, sprječavanje njegovog propadanja i/ili, ako je izvedivo, obnovu morskih ekoloških sustava na područjima pogođenima štetnim utjecajima;
- b) sprječavanje i smanjivanje unosa opterećenja u morski okoliš da bi se postupno uklonilo onečišćenje i značajne negativne posljedice i/ili opasnosti za morsku biološku raznolikost, morske ekološke sustave, ljudsko zdravlje ili za zakonitu uporabu mora te da bi se postigla održivost dobrog stanja morskog okoliša,
- c) sustavno praćenje i promatranje morskog okoliša.

Područje primjene

Članak 4.

(1) Ova Uredba se primjenjuje na morske vode prema pojmu definiranom u članku 5. točki 1. ove Uredbe u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju.

(2) Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na aktivnosti čija je jedina svrha obrana i/ili nacionalna sigurnost Republike Hrvatske. Tijela koja su nadležna, u skladu s posebnim propisima, osigurat će da se te aktivnosti obavljaju u mjeri u kojoj je to opravdano i izvedivo, a sukladno Skupu ciljeva zaštite morskog okoliša utvrđenom prema odredbama ove Uredbe.

Značenje pojmova

Članak 5.

Za potrebe ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. **morske vode** su:

(a) unutarnje morske vode, teritorijalno more Republike Hrvatske i njihovo dno i podzemlje, kao i morski prostori, uključujući njihovo dno i podzemlje, na kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava odnosno jurisdikciju u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (u daljnjem tekstu: UNCLOS) i posebnim zakonima Republike Hrvatske;

(b) priobalne vode kako su definirane posebnim propisom iz vodnog gospodarstva, njihovo dno i podzemlje, u mjeri u kojoj posebni aspekti ekološkoga stanja morskog okoliša već nisu obuhvaćeni tim propisom ili drugim zakonima Republike Hrvatske;

2. **morska strategija** je Strategija zaštite morskog okoliša koja se donosi temeljem odredbi zakona kojim se uređuje zaštita okoliša, a za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojem Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, uzimajući pritom u obzir da su te morske vode sastavni dio morske regije Sredozemno more, odnosno morske podregije Jadransko more. Pojmovi morska regija Sredozemno more i morska podregija Jadransko more koriste se sukladno aktima Europske unije iz članka 2. ove Uredbe,

3. **stanje okoliša** je ukupno stanje okoliša u morskim vodama, uzimajući u obzir strukturu, funkciju i procese morskih ekoloških sustava koji ga čine, zajedno s prirodnim fiziografskim, geografskim, biološkim, geološkim i klimatskim čimbenicima, kao i fizikalne (posebno akustične i svjetlosne) i kemijske uvjete, uključujući i one nastale uslijed ljudskog djelovanja na tom području ili izvan njega;

4. **dobro stanje okoliša** je takvo stanje okoliša u morskim vodama u kojem su oceani i mora očuvani, ekološki raznoliki i dinamični, te su čisti, zdravi i produktivni u svojim prirodnim uvjetima, a korištenje morskoga okoliša na održivoj je razini, čime se čuva potencijal za korištenje i aktivnosti sadašnjih i budućih generacija tj.:

(a) struktura, funkcije i procesi ekoloških sustava koji čine morski okoliš, zajedno s povezanim fiziografskim, geografskim, geološkim i klimatskim čimbenicima, omogućuju potpuno funkcioniranje tih

ekoloških sustava i njihovu otpornost na promjene u okolišu koje uzrokuje čovjek. Morske vrste i staništa su očuvana, spriječeno je smanjivanje biološke raznolikosti djelovanjem čovjeka, a razne biološke komponente djeluju u ravnoteži;

(b) hidromorfološka, fizikalna i kemijska svojstva ekoloških sustava, uključujući svojstva nastala zbog ljudskih djelatnosti na tom području, potpomažu funkcioniranje ekoloških sustava kako su gore opisani. Antropogeni unosi tvari i energije u morski okoliš, uključujući podmorsku buku, ne uzrokuju štetne učinke onečišćenja;

5. **kriteriji** su mjerila za karakteristična/odgovarajuća svojstva povezana s kvalitativnim deskriptorima;

6. **cilj u zaštiti okoliša** podrazumijeva kvalitativno ili kvantitativno očitovanje o željenom stanju raznih komponenata morskih voda, kao i opterećenja i utjecaja na njih, za podregiju odnosno morsku regiju;

7. **onečišćenje** podrazumijeva izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u morski okoliš, koje nastaje kao posljedica čovjekove djelatnosti uključujući promjenu svjetlosnih uvjeta i morsku podvodnu buku koju uzrokuje čovjek, a koje dovodi ili može dovesti do štetnih posljedica kao što su: nanošenje štete prirodnim dobrima i morskim ekološkim sustavima uključujući gubitak biološke raznolikosti; uzrokovanje opasnosti za ljudsko zdravlje; sprječavanje pomorskih aktivnosti uključujući i ribolov, turizam i rekreaciju; sprječavanje drugih dopuštenih uporaba mora; pogoršavanje kakvoće morske vode za uporabu; umanjenje privlačnosti okoliša, ili, općenito, narušavanje održivog korištenja dobara i usluga u morskim ekološkim sustavima;

8. **regionalna suradnja** podrazumijeva suradnju i usklađenost aktivnosti država članica Europske unije i država ne-članica koje dijele istu morsku regiju odnosno morsku podregiju, a u svrhu razvijanja i primjene usuglašenih morskih strategija;

9. **regionalna konvencija o moru** (u daljnjem tekstu: Barcelonska konvencija) je Konvencija o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (NN-MU 12/93, 8. listopada 1991, 11/04 9. srpnja 2004.).

10. **međunarodni sporazum za zaštitu Jadranskog mora** (u daljnjem tekstu: Sporazum) je Sporazum o suradnji na zaštiti voda Jadranskog mora i obalnih područja od zagađivanja od 14.02.1974. godine;

11. **države morske regije** su ugovorne stranke Barcelonske konvencije;

12. **države morske podregije** su države koje imaju suverenitet odnosno jurisdikciju nad dijelom morskih voda morske podregije Jadransko more;

13. **ekosustavni pristup** podrazumijeva pristup upravljanja ljudskim djelatnostima utemeljen na najboljim dostupnim spoznajama o ekološkim sustavima i njihovoj dinamici i procesima te na održivom korištenju dobara i usluga, čime se osigurava da se ukupno opterećenje od tih djelatnosti zadrži na razini koja omogućava postizanje i održavanje dobrog stanja morskog okoliša kao i da se ne ugrozi sposobnost odgovora morskih ekoloških sustava na promjene koje uzrokuje čovjek;

14. **integralno upravljanje obalnim područjima** podrazumijeva dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istovremeno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja te njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove;

15. **kvalitativni deskriptor** je opisni prikaz dobrog stanja morskog okoliša;

16. **Zakon** je Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 110/07 i nadalje svaki zakon o izmjenama i/ili dopunama toga Zakona);

17. **Ministarstvo** je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša;

18. **Nadležna tijela** su tijela nadležna za provedbu ove Uredbe prema prilogu VII. Uredbe.

Pripadnost morskoj regiji, odnosno morskoj podregiji

Članak 6.

(1) Ministarstvo je prilikom izvršavanja zadaća prema ovoj Uredbi, a zbog usklađivanja s ciljevima zaštite morskog okoliša određenima aktima Europske unije iz članka 2. ove Uredbe, dužno primjereno voditi računa da su morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju sastavni dio morske podregije Jadransko more odnosno morske regije Sredozemno more.

(2) Ministarstvo je dužno, uzimajući u obzir posebnosti područja morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, ovu Uredbu primjenjivati uz upućivanje na možebitnu potrebu daljnje podjele tih morskih voda na odgovarajućoj razini s obzirom na zaštitu morskog okoliša u smislu ove Uredbe, a pri tome vodeći računa o odgovarajućoj razini razgraničenja u podregiji.

(3) Podjele morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u smislu odredbe stavka 2. ovoga članka mogu se revidirati nakon izrade Početne procjene stanja okoliša morskih voda iz članka 7. stavka 2. točke a) alineje 1. ove Uredbe.

(4) Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima obavijestiti Europsku komisiju o možebitnim daljnjim podjelama morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u svrhu zaštite morskog okoliša u smislu stavka 2. ovog članka.

Morska strategija i Plan djelovanja

Članak 7.

(1) Morska strategija donosi se za morske vode u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u skladu s Planom djelovanja iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Republika Hrvatska surađuje s državama morske podregije odnosno državama morske regije kako bi se u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji osigurala povezanost i usklađenost mjera potrebnih za ostvarivanje ciljeva prema ovoj Uredbi, posebno elemenata morskih strategija navedenih u točkama a) i b) ovoga stavka, a u skladu sa sljedećim Planom djelovanja kojim države teže zajedničkom pristupu u:

a) pripremi:

- do 15. srpnja 2012., dovršetak Početne procjene stanja okoliša morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, i utjecaja ljudskih djelatnosti na taj okoliš, u skladu s člankom 12. ove Uredbe;
- do 15. srpnja 2012., utvrđivanje Skupa značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, u skladu s člankom 13. ove Uredbe;
- do 15. srpnja 2012., određivanje Skupa ciljeva u zaštiti okoliša i s njima povezanih pokazatelja, u skladu s člankom 14. ove Uredbe;
- do 15. srpnja 2014., izrada i primjena Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu te redovito usklađivanje s nastalim promjenama ciljeva, u skladu s člankom 16. i 17. ove Uredbe.

b) programu mjera:

- najkasnije do 2015., razvoj Programa mjera za postizanje i/ili održavanje dobrog stanja okoliša, u skladu s člankom 18. ove Uredbe;
- najkasnije do 2016., početak primjene Programa iz alineje 1. ove točke u skladu s člankom 19. stavkom 7. ove Uredbe.

Potreba žurnog djelovanja

Članak 8.

(1) U slučaju ocijenjene potrebe žurnog djelovanja radi stanja pojedinih dijelova morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima izraditi odgovarajući plan žurnog djelovanja.

Planom žurnog djelovanja predložit će se raniji početak primjene Programa mjera i možebitno strože zaštitne mjere, pod uvjetom da se time ne sprječava postizanje i/ili održavanje dobrog stanja okoliša u morskoj podregiji.

(2) Plan žurnog djelovanja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) U slučaju donošenja Plana žurnog djelovanja, po ovlaštenju Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo će obavijestiti Europsku komisiju o svojem izmijenjenom rasporedu aktivnosti u svezi donošenja Plana djelovanja. Vezano za potrebu žurnog djelovanja, može se predložiti Europskoj komisiji da Plan žurnog djelovanja proglasi oglednim projektom i u tom smislu razmotri pružanje potpore u pojačanim naporima na poboljšanju stanja okoliša u morskoj podregiji.

Regionalna suradnja

Članak 9.

(1) Radi postizanja usklađenosti kako je određeno člankom 7. stavkom 2. ove Uredbe, Ministarstvo će za suradnju koristiti postojeće regionalne institucionalne strukture koje se odnose na morsku podregiju odnosno morsku regiju, uključujući osobito one utemeljene na Barcelonskoj konvenciji i na Sporazumu.

(2) Republika Hrvatska će, putem Ministarstva i nadležnih tijela, radi izrade i primjene morske strategije, s državama morske podregije odnosno s državama morske regije nastojati uskladiti svoje djelovanje koristeći odgovarajuće međunarodne forume, uključujući mehanizme i strukture Barcelonske konvencije i Sporazuma.

(3) Pri ispunjavanju obveza iz stavka 2. ovoga članka, koliko je moguće, treba se oslanjati na odgovarajuće postojeće programe i aktivnosti razvijene u okviru struktura proizašlih iz međunarodnih sporazuma i Barcelonske konvencije.

(4) Ministarstvo može, prema ocijenjenoj potrebi, Vladi Republike Hrvatske predložiti da donese odluku o proširenju usklađivanja i suradnje na sve države u slijevu morske podregije odnosno morske regije, uključujući i one bez izlaza na more, kako bi Republika Hrvatska u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji mogla ispuniti svoje obveze na temelju ove Uredbe odnosno nakon donošenja morske strategije služeći se uspostavljenim strukturama za suradnju propisanim ovom Uredbom i propisima iz područja vodnoga gospodarstva.

Tijela nadležna za provedbu Uredbe

Članak 10.

(1) Za provedbu Uredbe nadležno je Ministarstvo. Ministarstvo je koordinator suradnje s nadležnim tijelima koja su određena u Prilogu VII. ove Uredbe. Ministarstvo koordinira i aktivnosti koje nastaju u izvršenju odluka Nacionalnog odbora iz stavka 5. ovoga članka, osim aktivnosti poduzetih u smislu stavka 3. ovoga članka.

(2) Ministarstvo koordinaciju nad provedbom ove Uredbe provodi razmatranjem i određivanjem slijeda aktivnosti, razmatranjem prijedloga dokumenata čiji je nositelj izrade prema ovoj Uredbi te donošenjem odluka vezanih za predložene dokumente. Ovu koordinaciju Ministarstvo provodi putem Povjerenstva za koordinaciju.

(3) Povjerenstvo za koordinaciju čine ministri po odgovarajućoj nadležnosti ministarstava iz Priloga VII. ove Uredbe. Povjerenstvom za koordinaciju rukovodi ministar nadležan za zaštitu okoliša. Povjerenstvo za koordinaciju zaključkom potvrđuje akte koje razmatra u skladu s ovom Uredbom. Uz

akte koji se dostavljaju na razmatranje Povjerenstvu za koordinaciju se dostavljaju i mišljenja Nacionalnog odbora.

(4) Nadležna tijela u provedbi Uredbe sudjeluju svako u okviru svojega propisanog djelokruga što podrazumijeva i nadležnost za koordinaciju znanstvenih i stručnih aktivnosti iz upravnog područja koje je u nadležnosti pojedinog tijela.

(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, Odlukom imenuje Stručni nacionalni odbor za izvršenje zadaća uređenih ovom Uredbom i izradu i provedbu morske strategije (u daljnjem tekstu: Nacionalni odbor). U Nacionalni odbor imenuju se znanstvenici i stručnjaci kao pojedinci, predstavnici znanstvenih institucija, te predstavnici Ministarstva i drugih nadležnih tijela iz ove Uredbe. Radom Nacionalnog odbora rukovodi predsjednik Nacionalnog odbora koji je predstavnik Ministarstva, a kojega istom Odlukom imenuje Vlada. Nacionalni odbor se o aktima koje razmatra u skladu s ovom Uredbom očituje mišljenjem.

(6) Predsjednik Nacionalnog odbora, po ocijenjenoj potrebi, može imenovati i osnovati odgovarajuća radna tijela radi učinkovitog izvršenja zadaća Nacionalnog odbora određenih ovom Uredbom. Ova radna tijela odgovorna su predsjedniku Nacionalnog odbora i ministru.

(7) Predsjednik, članovi i tajnik Nacionalnog odbora kao i članovi radnih tijela koji sudjeluju u radu Nacionalnog odbora u skladu s ovom Uredbom, imaju pravo na naknadu za rad sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske. Sredstva za rad Nacionalnog odbora i njegovih radnih tijela osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske.

(8) Administrativne poslove za Nacionalni odbor, osim onih koji su vezani za izvršenje neposrednih zadataka pojedinih znanstvenika i stručnjaka odnosno predstavnika znanstvenih institucija i predstavnike nadležnih tijela, obavlja Ministarstvo putem tajnika Nacionalnog odbora koji je službenik Ministarstva i kojega istom Odlukom iz stavka 5. ovoga članka imenuje Vlada.

(9) Ministarstvo će nadležnim tijelima Europske unije dostaviti pobliže informacije o propisanom djelokrugu tijela iz ovoga članka i priloga VII. ove Uredbe.

II. MORSKA STRATEGIJA - PRIPREMA

Članak 11.

(1) Pripremni postupci i dokumenti koji se utvrđuju kao stručna podloga i elementi za izradu morske strategije su:

1. Početna procjena stanja okoliša morskih voda,
2. utvrđivanje dobrog stanja okoliša Skupom značajki dobrog stanja okoliša i
3. utvrđivanje Skupa ciljeva u zaštiti okoliša.

(2) Morskom Strategijom se utvrđuje da se kao akcijski programi donose:

- Sustav praćenja i promatranja i
- Program mjera.

(3) Kao stručna podloga za izradu dokumenata iz stavka 1. i 2. ovoga članka u prilogima ove Uredbe utvrđuju se:

- u Prilogu I. - Kvalitativni deskriptori za utvrđivanje dobrog stanja okoliša;
- u Prilogu II. - Kriteriji i metodološki standardi za određivanje dobrog stanja okoliša;
- u Prilogu III. - Okvirni popis značajki, opterećenja i utjecaja;
- u Prilogu IV. - Okvirni popis značajki koje treba uzeti u obzir pri određivanju Skupa ciljeva u zaštiti okoliša;
- u Prilogu V. - Obvezni obuhvat Sustava praćenja i promatranja;
- u Prilogu VI. - Obvezni obuhvat Programa mjera.

(4) Ovlašćuje se ministar, da u skladu sa zakonom, za pripremne postupke i izradu dokumenata kojima se izvršavaju pripremni postupci iz stavka 1. ovoga članka te za izradu stručnih podloga za akcijske programe iz stavka 2. ovoga članka, angažira potrebne znanstvene i stručne institucije odnosno stručnjake i/ili znanstvenike pojedince.

Početna procjena stanja okoliša morskih voda

Članak 12.

(1) Početna procjena stanja okoliša morskih voda (u daljnjem tekstu: Početna procjena) je prvi korak u pripremi programa mjera za održavanje dobrog stanja okoliša kojim se analiziraju svojstva i značajke morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju kao i opterećenja i utjecaji na njih.

(2) Početna procjena obuhvaća:

- a) analizu osnovnih svojstava i značajki sadašnjega stanja okoliša morskih voda, koja se temelji na okvirnim popisima elemenata iz tablice 1. u Prilogu III. ove Uredbe i obuhvaća hidrografska, fizikalna i kemijska svojstva, stanišne tipove, biološka svojstva i hidromorfologiju,
- b) analizu glavnih opterećenja i utjecaja na stanje okoliša morskih voda, uključujući ljudske djelatnosti,
- c) gospodarsku i socijalnu analizu korištenja morskih voda kao i troška propadanja morskog okoliša.

(3) Analiza iz stavka 2. točke b) ovoga članka ima sljedeća obilježja:

- temelji se na okvirnim popisima elemenata iz tablice 2. u Prilogu III. ove Uredbe i obuhvaća kvalitativna i kvantitativna obilježja raznih opterećenja te prepoznatljive tendencije;
- obuhvaća glavne kumulativne i sinergijske učinke i
- uzima u obzir odgovarajuće procjene obavljene prema važećim propisima Republike Hrvatske.

(4) U analizama iz stavka 2. ovoga članka uzimaju se u obzir i elementi povezani s priobalnim, prijelaznim i vodama teritorijalnog mora na koje se odnose odgovarajuće odredbe posebnih propisa Republike Hrvatske iz područja vodnoga gospodarstva. Za izradu Početne procjene u tim analizama se također uzimaju u obzir, i/ili služe kao podloga, druge odgovarajuće procjene kao što su zajednički obavljene procjene u okviru primjene Barcelonske konvencije.

(5) U pripremi Početne procjene Ministarstvo i nadležna tijela dužni su, u skladu s odredbama ove Uredbe, osigurati:

- a) dosljednost metodologija procjene na cijelom području morskih voda pod pravom nadležnosti Republike Hrvatske uključujući i dosljednost prema metodologijama procjene u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji;
- b) uzimanje u obzir prekograničnih utjecaja i prekograničnih značajki.

(6) Nositelj izrade Početne procjene je Ministarstvo. Početnu procjenu razmatra Nacionalni odbor, a potom ju razmatra i potvrđuje Povjerenstvo za koordinaciju.

Utvrđivanje dobrog stanja okoliša

Članak 13.

(1) Nakon potvrđivanja Početne procjene, Ministarstvo, u suradnji s nadležnim tijelima, pristupa utvrđivanju dobrog stanja okoliša. Dobro stanje okoliša utvrđuje se kao Skup značajki dobrog stanja okoliša za područja koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju. Pri utvrđivanju Skupa značajki dobrog stanja okoliša obvezna je suradnja s državama morske podregije i morske regije.

(2) Skup značajki dobrog stanja okoliša utvrđuje se na temelju Početne procjene i kvalitativnih deskriptora iz Priloga I., kriterija i metodoloških standarda za određivanje dobrog stanja okoliša iz Priloga II. ove Uredbe kao i na temelju drugih pokazatelja u skladu s ovom Uredbom. Prilikom utvrđivanja Skupa značajki dobrog stanja okoliša uzimaju se u obzir i okvirni popisi elemenata iz tablice 1. u Prilogu III. ove Uredbe a osobito: fizikalna i kemijska svojstva, stanišni tipovi, biološka svojstva te hidromorfologija. U tom postupku uzimaju se u obzir i opterećenja i utjecaji ljudskih djelatnosti uključujući takve utjecaje i u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji sukladno okvirnom popisu iz tablice 2. istoga Priloga.

(3) Za postizanje dobrog stanja okoliša primjenjuje se prilagodljivo upravljanje temeljeno na ekosustavnom pristupu uključujući integralno upravljanje obalnim područjima.

(4) Skup značajki dobrog stanja okoliša razmatra Nacionalni odbor, a potom ga razmatra i potvrđuje Povjerenstvo za koordinaciju.

(5) Ministarstvo putem Agencije za zaštitu okoliša obavještava Europsku komisiju o Početnoj procjeni i o utvrđenom Skupu značajki dobrog stanja okoliša, u roku od tri mjeseca od datuma utvrđivanja Skupa značajki dobrog stanja okoliša.

(6) Radi osiguranja dosljednosti i omogućavanja usporedbe u kojoj je mjeri postignuto dobro stanje okoliša unutar morske podregije i morske regije, prilikom obavještavanja iz stavka 5. ovoga članka primjenjivati će se kriteriji i metodološki standardi iz Priloga II. ove Uredbe.

Utvrđivanje Skupa ciljeva u zaštiti okoliša

Članak 14.

(1) Na temelju Početne procjene i Skupa značajki dobrog stanja okoliša, radi postizanja dobrog stanja okoliša i njegova održavanja utvrđuje se Skup ciljeva u zaštiti okoliša (u daljnjem tekstu: Skup ciljeva).

(2) Skup ciljeva se utvrđuje uzimajući u obzir okvirni popis opterećenja i utjecaja iz tablice 2. u Prilogu III. ove Uredbe kao i okvirni popis značajki iz Priloga IV. ove Uredbe.

(3) Pri utvrđivanju Skupa ciljeva mora se uzeti u obzir i daljnja primjena odgovarajućih postojećih ciljeva u zaštiti okoliša za morske vode koji su, na temelju važećih posebnih propisa, već ranije određeni u Republici Hrvatskoj.

(4) Ministarstvo je nositelj izrade Skupa ciljeva i njihova utvrđivanja. U izradi Skupa ciljeva sudjeluju nadležna tijela ovisno o propisanom djelokrugu. Skup ciljeva razmatra Nacionalni odbor, a potom ga razmatra i potvrđuje Povjerenstvo za koordinaciju. Nacionalni odbor, prema ocijenjenoj potrebi, predlaže Ministarstvu izmjene i dopune Skupa ciljeva.

(5) Ministarstvo Skup ciljeva objavljuje u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama Ministarstva.

(6) Ministarstvo o Skupu ciljeva obavještava Europsku komisiju putem Agencije za zaštitu okoliša u roku od tri mjeseca od datuma njihova utvrđivanja.

Obavijesti i dostava podataka na zahtjev Europske komisije

Članak 15.

Ministarstvo će na zahtjev Europske komisije, za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, dostaviti sve dostupne i potrebne dodatne informacije u svrhu pojašnjenja obavijesti danih prema odredbama ove Uredbe.

III. MORSKA STRATEGIJA – AKCIJSKI PROGRAMI: SUSTAV PRAĆENJA I PROMATRANJA I PROGRAM MJERA

Akcijski programi

Članak 16.

- (1) Kao akcijski programi slijedom morske strategije donose se Sustav praćenja i promatranja i Program mjera.
- (2) Akcijske programe iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.
- (3) Nositelj izrade akcijskih programa iz stavka 1. ovoga članka je Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima. Nacrt Sustava praćenja i promatranja i Nacrt Programa mjera razmatra Nacionalni odbor.
- (4) Ministarstvo predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje Sustava praćenja i promatranja i Programa mjera nakon što nacrt tih programa razmotri i potvrdi Povjerenstvo za koordinaciju. Ministarstvo po ocijenjenoj potrebi, predlaže izmjene i dopune Sustava praćenja i promatranja i Programa mjera.

Sustav praćenja i promatranja

Članak 17.

- (1) Sustav praćenja i promatranja se izrađuje slijedom Početne procjene i prema utvrđenom Skupu ciljeva a na temelju okvirnog popisa elemenata iz Priloga III. ove Uredbe, vodeći računa o obuhvatu i načinu provedbe utvrđenom u Prilogu V. ove Uredbe.
- (2) Sustav praćenja i promatranja mora biti usklađen unutar morske podregije i morske regije, i mora se temeljiti na odgovarajućim odredbama posebnih propisa Republike Hrvatske i Europske unije uključujući i međunarodne sporazume kojima se uređuje zaštita sastavnica okoliša i zaštita od opterećenja.
- (3) Sustavom praćenja i promatranja u svrhu povezanosti i usklađenosti s drugim programima praćenja u podregiji nastoji se osigurati:
 - (a) dosljednost metoda praćenja stanja u podregiji i morskoj regiji kako bi se olakšala usporedivost rezultata praćenja,
 - (b) uzimanje u obzir bitnih prekograničnih utjecaja i prekograničnih značajki.
- (4) Propisane specifikacije i standardizirane metode praćenja i procjene stanja za podregije i morske regije u Europskoj uniji, kojima se uzimaju u obzir postojeće obveze i osigurava usporedivost rezultata praćenja i procjene, osnova su za izmjene i dopune ove Uredbe i akata donesenih slijedom ove Uredbe u svrhu njene provedbe.

(5) Sustav praćenja i promatranja koordinira Ministarstvo, a provode ga nadležna tijela za provedbu Uredbe iz Priloga VII. svako u području svoje nadležnosti.

Program mjera

Članak 18.

(1) Programom mjera se određuju mjere za morske vode, koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobrog stanja okoliša sukladno odredbama ove Uredbe.

(2) Mjere u Programu mjera utvrđuju se:

- na temelju Početne procjene i uz upućivanje na Skup ciljeva;
- uzimajući u obzir elemente obveznog obuhvata Programa mjera iz Priloga VI. ove Uredbe;
- uzimajući u obzir odgovarajuće mjere već određene slijedom primjene posebnih propisa u Republici Hrvatskoj, a osobito one utvrđene na temelju posebnih propisa iz područja vodnoga gospodarstva: o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda; o standardima kakvoće u okolišu u području vodne politike i u području politike zaštite i upravljanja morskim okolišem; te na temelju propisa kojim se uređuje kakvoća mora za kupanje; kao i na temelju međunarodnih sporazuma.

(3) Program mjera obvezno uključuje i mjere prostorne zaštite koje pridonose stvaranju usklađenih i reprezentativnih mreža očuvanih morskih područja i primjereno obuhvaćaju raznolikost ekoloških sustava koji ih čine. Pri tome, u obzir se uzimaju odredbe posebnih propisa iz područja zaštite prirode za utvrđivanje ekološki značajnih područja Europske unije NATURA 2000 i proglašavanje zaštićenih područja u Republici Hrvatskoj. Program mjera sadrži i mjere o kojima su se države podregije odnosno države regije usuglasile u okviru regionalnih i međunarodnih sporazuma čije su ugovorne strane.

(4) Pri izradi Programa mjera mora se primjereno voditi računa o održivom razvoju i o socijalnim i gospodarskim učincima predviđenih mjera. U te svrhe Ministarstvo i nadležna tijela su dužni osigurati da predložene mjere imaju odgovarajući omjer troška i učinkovitosti te da su tehnički izvedive. Prije uvođenja nove mjere mora se izraditi procjena učinaka mjere s analizom troškova i koristi te mjere.

Članak 19.

(1) Kada Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima procijeni da upravljanje ljudskim djelatnostima na razini Republike Hrvatske može znatno štetno utjecati na stanje morskog okoliša u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, a osobito na područjima na koja se odnosi članak 18. stavak 3. ove Uredbe, radi otklanjanja i ublažavanja tih utjecaja i omogućavanja održavanja i/ili obnove cjelovitosti, strukture i funkcionalnosti ekološkog sustava, predložit će Vladi Republike Hrvatske odgovarajući, prilagođeni program mjera za ostvarivanje ciljeva sukladno ovoj Uredbi i morskoj strategiji.

(2) Kada Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima procijeni da upravljanje ljudskim djelatnostima na razini Europske unije i/ili na međunarodnoj razini može znatno štetno utjecati na stanje morskog okoliša u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, a osobito na područjima na koja se odnosi članak 18. stavak 3. ove Uredbe, radi omogućavanja održavanja i/ili obnove cjelovitosti, strukture i funkcionalnosti ekološkog sustava, predložit će Vladi Republike Hrvatske da, u svrhu donošenja odgovarajućeg, prilagođenog programa mjera razmotri mogućnost obraćanja određenom nadležnom tijelu države iz morske podregije odnosno odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji sa zahtjevom da se donesu potrebne mjere za ostvarivanje ciljeva sukladno ovoj Uredbi i morskoj strategiji.

(3) Podaci o područjima iz članka 18. stavka 3. ove Uredbe za morske vode u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena

prava i jurisdikciju, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, objavljuju se najkasnije do 2013. godine putem nadležnih tijela.

(4) U programu mjera i prilagođenom programu mjera utvrđenim u svrhe iz članka 18. stavka 1. i stavaka 1. i 2. ovog članka određuje se kako se mjere trebaju provoditi i kako će one pridonijeti ostvarivanju ciljeva u zaštiti morskog okoliša određenih prema odredbama ove Uredbe.

(5) Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima razmatra djelovanje programa mjera i prilagođenog programa mjera na morske vode izvan područja koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju kako bi se opasnosti od štete za te vode i negativan utjecaj na njih, sveli na najmanju mjeru, te kako bi utjecaj, ako je moguće, bio pozitivan.

(6) Ministarstvo obavještava Europsku komisiju i druge zainteresirane države o Sustavu praćenja i promatranja i Programu mjera odnosno prilagođenom programu mjera iz stavka 1. ovoga članka, utvrđenima u skladu s ovom Uredbom, u roku od tri mjeseca od njihova donošenja.

(7) Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima osigurati uvjete da Program mjera odnosno prilagođeni program mjera iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka postanu operativni za morske vode u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u roku od jedne godine od njihova donošenja, isključujući one mjere utvrđene prilagođenim programom mjera iz stavka 2. ovoga članka čiju operativnost Republika Hrvatska iz razloga svoje nenadležnosti ne može osigurati.

Iznimke

Članak 20.

(1) Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima može odrediti slučajeve u morskim vodama pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, u kojima se, zbog bilo kojega od razloga utvrđenog u točkama (a) do (d) ovoga stavka, Skup ciljeva i/ili dobro stanje okoliša ne mogu u svakom pogledu ostvariti mjerama koje Republika Hrvatska poduzima, ili se oni, iz razloga navedenih u točki (e) ne mogu postići u odgovarajućem roku, a razlozi su:

(a) djelovanje ili nedjelovanje za koje Republika Hrvatska nije odgovorna;

(b) prirodni uzroci;

(c) viša sila;

(d) mijenjanje ili preinaka fizikalnih svojstava morskih voda uzrokovana mjerama poduzetima iz prevladavajućeg javnog interesa koji je prevladao nad negativnim utjecajem na okoliš i/ili prirodu, uključujući svaki prekogranični utjecaj;

(e) prirodni uvjeti koji onemogućavaju pravovremeno poboljšanje stanja morskih voda.

(2) Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima jasno odrediti slučajeve iz stavka 1. ovoga članka te će se takvo stajalište Republike Hrvatske obrazložiti Europskoj komisiji u Programu mjera. Pri određivanju slučajeva iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir posljedice za države članice Europske unije u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji.

(3) Na prijedlog Nacionalnog odbora Ministarstvo, radi ostvarivanja Skupa ciljeva i sprječavanja pogoršavanja stanja morskih voda ugroženih iz razloga utvrđenih u stavku 1. točkama (b), (c) i (d) ovoga članka, kao i radi ograničavanja štetnih učinaka na razini morske podregije odnosno morske regije predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odgovarajućih posebnih (*ad hoc*) mjera u te svrhe.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke (d) ovoga članka posebnim (*ad hoc*) mjerama se mora osigurati da mijenjanje ili preinaka fizikalnih svojstava morskih voda pod suverenitetom Republike Hrvatske,

odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju trajno ne isključi ili ne ugrozi postizanje dobrog stanja okoliša na nekoj od razina iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Posebne (*ad hoc*) mjere iz stavka 3. ovoga članka uključuju se u Program mjera onoliko koliko je to izvedivo.

Članak 21.

(1) Republika Hrvatska razvija, a Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima primjenjuje sve elemente morske strategije prema ovoj Uredbi, ali nema obveze, osim u odnosu na Početnu procjenu, poduzimati posebne aktivnosti ukoliko nema znatne opasnosti za morski okoliš ili ako bi troškovi bili nerazmjerni s obzirom na opasnosti za morski okoliš, pod uvjetom da nema daljnjeg pogoršavanja.

(2) Ukoliko se u Republici Hrvatskoj, iz bilo kojega razloga, ne poduzimaju aktivnosti u smislu stavka 1. ovoga članka, o tome će se dostaviti izvješće Europskoj komisiji u kojem će se utemeljeno obrazložiti razlozi za takvo postupanje i istodobno nastojati izbjeći da se trajno ugrozi postizanje dobrog stanja okoliša.

Prijedlozi za djelovanje Europske unije

Članak 22.

(1) Kada Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima utvrdi problem koji utječe na stanje okoliša morskih voda u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, a taj problem se ne može riješiti mjerama donesenima na razini Republike Hrvatske, ili je nastali problem povezan s politikom Europske unije u drugom području i/ili je povezan s primjenom međunarodnog sporazuma, predlaže Vladi Republike Hrvatske da o tome obavijesti Europsku komisiju. Prijedlog i/ili obavijest moraju biti utemeljeno obrazloženi.

(2) Kada je radi otklanjanja problema iz stavka 1. ovog članka potrebno djelovanje institucija Europske unije, Republika Hrvatska će osigurati svoje sudjelovanje s državama članicama u davanju odgovarajućih preporuka Europskoj komisiji i Vijeću, putem Ministarstva i drugih nadležnih tijela.

IV. USKLAĐIVANJE S NASTALIM PROMJENAMA, IZVJEŠTAVANJE, INFORMIRANJE I SUDJELOVANJE JAVNOSTI

Usklađivanje s nastalim promjenama

Članak 23.

(1) Nacionalni odbor predlaže Ministarstvu izmjene i dopune morske strategije odnosno Programa mjera u skladu s nastalim promjenama u odnosu na morsku podregiju odnosno morsku regiju u razdoblju od šest godina.

(2) Ministarstvo je dužno, u svrhe izmjena i dopuna u smislu stavka 1. ovoga članka, osigurati da se usklađeno preispitaju elementi morske strategije i to: Početna procjena, Skup značajki dobrog stanja okoliša i ciljevi u zaštiti morskoga okoliša, kao i akcijski programi: Sustav praćenja i promatranja i Program mjera.

(3) Podaci o svim promjenama koje su utvrđene preispitivanjem iz stavka 2. ovoga članka šalju se Europskoj komisiji i po potrebi zainteresiranim državama članicama odnosno tijelima koja su nadležna prema Barcelonskoj konvenciji, u roku od tri mjeseca od donošenja strategije o izmjenama i dopunama morske strategije odnosno donošenja programa o izmjenama i dopunama Programa mjera.

Među-izvješća

Članak 24.

- (1) Ministarstvo će, u roku od tri godine od objave Programa mjera uključujući i njegove možebitne izmjene i dopune, podnijeti Europskoj komisiji među-izvješće o napretku u provedbi toga Programa.
- (2) Ministarstvo je nositelj izrade među-izvješća iz stavka 1. ovoga članka, a u izradi sudjeluju i nadležna tijela u skladu s propisanom nadležnošću.

Informiranje, sudjelovanje javnosti i izvještavanje

Članak 25.

- (1) Ministarstvo je dužno osigurati informiranje i sudjelovanje javnosti u primjeni ove Uredbe sukladno Zakonu i odgovarajućom primjenom provedbenog propisa Zakona kojim je uređeno informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, uključujući i tijela i strukture po Barcelonskoj konvenciji, znanstvena savjetodavna tijela i regionalna savjetodavna vijeća.
- (2) O aktivnostima i aktima koji nastaju provedbom ove Uredbe javnost se informira objavom i stavljanjem na uvid radi provedbe javne rasprave prikaza pojedinih elemenata morske strategije uključujući i njezine izmjene i dopune a osobito: Početne procjene, Skupa značajki dobrog stanja okoliša i Skupa ciljeva, Sustava praćenja i promatranja i Programa mjera.
- (3) Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima u skladu sa zakonom, Europskoj komisiji omogućiti pristup i uporabu podataka i informacija iz Početne procjene i Sustava praćenja i promatranja radi ispunjavanja zahtjeva iz propisa Europske unije kojima se uređuje područje prostornog uređenja, a u svrhu izvršenja zadataka povezanih s propisima Europske unije kojima se uređuje djelovanje u području politike zaštite morskog okoliša.
- (4) Podaci i informacije iz Početne procjene i iz Sustava praćenja i promatranja bit će u cjelosti dostupni Agenciji za zaštitu okoliša za potrebe Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) i Europske agencije za okoliš. Nadležna tijela će podatke i informacije iz Početne procjene i Sustava praćenja i promatranja pripremiti i obraditi prema zahtjevima Agencije za zaštitu okoliša.
- (5) Za potrebe prikupljanja podataka i izvještavanja Agencija za zaštitu okoliša uspostavlja Informacijski sustav „More“ koji služi kao izvor podataka za Europski informacijski sustav za vode i more (WISE).
- (6) Izvještavanje Europske komisije provodi se putem Agencije za zaštitu okoliša uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prilozi

Članak 26.

Prilozi: I., II., III., IV., V., VI. i VII. sastavni su dio ove Uredbe.

Obavijest o članovima Povjerenstva za koordinaciju

Članak 27.

Nadležna ministarstva iz priloga VII. ove Uredbe dužna su obavijestiti Ministarstvo o osobama koje će sudjelovati u radu Povjerenstva za koordinaciju u skladu s odredbom članka 10. ove Uredbe u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Uredbe.

Stupanje na snagu

Članak 28.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi: članka 6. stavka 4., članka 10. stavka 9., članka 13. stavka 5., članka 14. stavka 6., članka 19. stavka 6., članka 20. stavka 2., članka 21. stavka 2., članka 22., članka 23. stavka 3., članka 24. stavka 1. i članka 25. stavka 3., 4. i 6. koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednica

Jadranka Kosor, dipl. ur., v.r.

PRILOG I.

Kvalitativni deskriptori za utvrđivanje dobrog stanja okoliša

Kvalitativni deskriptori za utvrđivanje dobrog stanja okoliša sadrže osobito:

1. Biološka raznolikost je održana. Kvaliteta i rasprostranjenost staništa te rasprostranjenost i abundancija (brojnost) vrsta u skladu su s prevladavajućim fiziografskim, geografskim i klimatskim uvjetima;
2. Strane vrste unesene ljudskim aktivnostima na takvim su razinama da ne štete ekološkim sustavima;
3. Populacije svih riba, rakova i mekušaca koji se iskorištavaju uključujući i u komercijalne svrhe su unutar sigurnih bioloških granica, a raspodjela populacije prema dobi i veličini pokazuje da je stok zdrav;
4. Svi elementi morskih hranidbenih mreža, s brзом stopom reprodukcije koji mogu davati brze odgovore na promjene u ekološkom sustavu i biti korisni kao indikatori ranog upozoravanja, u mjeri u kojoj su poznati, javljaju se u uobičajenoj brojnosti i raznolikosti te su na razinama koje mogu osigurati dugoročnu abundanciju (brojnost) vrsta i očuvanje njihove pune sposobnosti razmnožavanja;
5. Eutrofikacija koju uzrokuje čovjek smanjena je na najmanju mjeru, posebno njezini štetni učinci, kao što su gubitak biološke raznolikosti, propadanje ekoloških sustava, štetno cvjetanje alga, kao i pomanjkanje kisika u pridnenim slojevima;
6. Cjelovitost morskoga dna na razini je koja osigurava da su struktura i funkcije ekoloških sustava zaštićene, a posebno da bentoski ekološki sustavi nisu pogođeni štetnim učincima;
7. Trajno mijenjanje hidrografskih i oceanoloških uvjeta ne šteti morskim ekološkim sustavima;
8. Koncentracije onečišćujućih tvari na razinama su koje ne uzrokuju onečišćenje;
9. Onečišćujuće tvari u ribi i drugim morskim organizmima koji se koriste za ljudsku prehranu ne prelaze razine utvrđene odgovarajućim propisima Europske unije ili drugim odgovarajućim utvrđenim standardima;
10. Svojstva i količine otpada u morskim vodama koje ne štete obalnom i morskom okolišu;
11. Unos energije, uključujući podvodnu buku, svjetlost i toplinu je na razinama koje ne štete morskom okolišu;

Za utvrđivanje Skupa značajki dobrog stanja okoliša kako je predviđeno ovom Uredbom razmatra se svaki od kvalitativnih deskriptora navedenih u ovom Prilogu. Od svih razmotrenih deskriptora treba odrediti one deskriptore koje treba primjenjivati za utvrđivanje dobrog stanja okoliša za podregiju odnosno morsku regiju. Ako Ministarstvo u suradnji s drugim nadležnim tijelima ocijeni da nije primjereno primjenjivati neki od tih deskriptora ili više njih, predlaže Vladi Republike Hrvatske da o tome s obrazloženjem obavijesti Europsku komisiju u okviru obavijesti koje je dužna dostaviti prema odredbama ove Uredbe.

PRILOG II.

KRITERIJI I METODOLOŠKI STANDARDI ZA ODREĐIVANJE DOBROG STANJA OKOLIŠA

Kriteriji i metodološki standardi za određivanje dobrog stanja okoliša koji se moraju koristiti za procjenu mjere u kojoj je postignuto dobro stanje okoliša, zajedno s uputama na primjenjive metodološke standarde, ako postoje, sastoje se od Dijela A i Dijela B kako slijedi:

DIO A

Opći uvjeti primjene kriterija za određivanje dobrog stanja okoliša

1. Kriteriji za procjenu mjere u kojoj je postignuto dobro stanje okoliša navedeni su i određeni u Dijelu B, za svaki od jedanaest deskriptora dobrog ekološkog stanja propisanih u Prilogu I. ove Uredbe. Kriteriji su popraćeni popisom povezanih pokazatelja kako bi oni bili funkcionalni i kako bi bio omogućen daljnji napredak. U Dijelu B uz kriterije navedene su upute na primjenjive metodološke standarde, ako postoje. Za određeni broj kriterija i povezanih pokazatelja utvrđena je potreba za daljnjim razvojem i dodatnim informacijama, koje će se pitanje dalje rješavati tijekom postupka revizije Odluke Komisije 2010/477/EU. U ovom se Dijelu preciziraju opći uvjeti za primjenu tih kriterija i povezanih pokazatelja.

2. Kod većine kriterija zahtijevana procjena i metodologije trebaju uzeti u obzir i, prema potrebi, temeljiti se na postojećim procjenama i metodologijama koje se primjenjuju u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom koje je usklađeno sa zakonodavstvom Europske unije, posebice u području vodnoga gospodarstva; u području zaštite prirode i ostalim nacionalnim zakonodavstvom usklađenim s mjerodavnim zakonodavstvom Europske unije (uključujući propise u sklopu zajedničke ribarske politike), također uzimajući u obzir izvješća radnih skupina osnovanih od strane Zajedničkog istraživačkog centra (Joint Research Centre-JRC) i Međunarodnog vijeća za iskorištavanje mora (International Council on the Exploration of the Seas-ICES) i, kada je to mjerodavno, prikupljene informacije i znanje te pristupe razvijene u okviru regionalnih morskih konvencija.

3. Da bi se postiglo dobro stanje okoliša sve ljudske aktivnosti moraju se obavljati u skladu s obvezom zaštite i očuvanja morskog okoliša i načelom održivog korištenja morskih dobara i usluga za sadašnje i buduće generacije, navedenima u članku 3. ove Uredbe. Primjenu kriterija za dobro stanje okoliša potrebno je provoditi istovremeno uzimajući u obzir potrebu za provođenjem procjene i praćenja i postavljanjem prioriteta u skladu s težinom utjecaja i ugroženosti morskih ekosustava i njihovih komponenata. Međutim, važno je da se pri procjeni uzmu u obzir glavni kumulativni i sinergijski učinci utjecaja na morski ekosustav kao što je navedeno u članku 12. ove Uredbe.

4. U određenom broju slučajeva, a naročito uzimajući u obzir vezu između informacijskih potreba i geografskog opsega predmetnih morskih voda, kao prvi korak moguće je primijeniti određeni broj odabranih kriterija i povezanih pokazatelja da bi se izvršila analiza stanja okoliša na općoj razini, a tek nakon toga pristupiti utvrđivanju konkretnih slučajeva i područja gdje je, uzimajući u obzir težinu utjecaja i ugroženosti u odnosu na ekološke značajke i/ili pritiske nastale ljudskim aktivnostima, potrebna detaljnija procjena, obuhvaćajući sve mjerodavne pokazatelje povezane s kriterijima.

5. Vremenski i prostorni opseg utjecaja značajno se razlikuje ovisno o vrsti pritiska i osjetljivosti izloženih komponenti ekosustava. Zbog svojih suštinskih značajki, neki kriteriji i pokazatelji mogu zahtijevati primjenu s različitim vremenskim razmacima kako bi se zabilježio široki raspon različitih procesa. U slučaju kada se procjena mora započeti na relativno malom prostornom opsegu da bi imala ekološki značaj (primjerice kada su pritisci lokalizirani), raspon procjene se kasnije može proširiti, primjerice na razinu podpodjela, podregija i regija.

6. Kombinirana procjena opsega, raspodjele i intenziteta pritisaka i veličine, osjetljivosti i otpornosti različitih komponenti ekosustava, uključujući gdje je to moguće njihovo kartiranje, omogućava utvrđivanje područja gdje su morski ekosustavi pretrpjeli ili trpe štetne utjecaje. Također predstavlja korisnu osnovu za procjenu opsega stvarnih ili potencijalnih utjecaja na morske ekosustave. Ovakav pristup, koji u obzir uzima razmatranja temeljena na analizi rizika, također pripomaže odabiru najprikladnijih pokazatelja povezanih s kriterijima za procjenu napretka u postizanju dobrog stanja okoliša. Također olakšava razvoj specifičnih alata koji mogu poslužiti kao potpora ekosustavnom pristupu upravljanju ljudskim aktivnostima, potrebnom za postizanje dobrog ekološkog stanja, i to kroz prepoznavanje izvora pritisaka i utjecaja, uključujući njihove kumulativne i sinergijske učinke. Ti alati uključuju mjere prostorne zaštite i mjere navedene u popisu u Prilogu VI. Uredbe (Obvezni obuhvat Programa mjera), osobito mjere za kontrolu prostornog i vremenskog razmještaja, kao što su mjere prostornog planiranja morskog okoliša.

7. Postoje različiti ekološki uvjeti na moru i različite ljudske aktivnosti koje vrše utjecaj na okoliš. Raznolikost je naročito prisutna između regija pa čak i između morskih regija, podregija i podpodjela. Iz tog razloga potrebno je u pogledu primjenjivosti pojedinih pokazatelja povezanih s kriterijima razmotriti da li su oni ekološki značajni za pojedinu situaciju koja se procjenjuje.

8. Mora se razmotriti svaki od kriterija i povezanih pokazatelja navedenih u ovom Prilogu kako bi se utvrdili oni koji će se koristiti pri određivanju dobrog stanja okoliša. Kada se na temelju početne procjene ocjeni da jedan ili više kriterija nije prikladan za upotrebu, tada se Europskoj komisiji mora obrazložiti takvu ocjenu i to u sklopu obavijesti koju je Republike Hrvatska dužna slati prema članku 13. ove Uredbe, kada je to značajno za konzistentnost i usporedivost među regijama i podregijama. U tom kontekstu, države su dužne surađivati na regionalnoj razini, kako je propisano člancima 7. i 9. ove Uredbe, te osigurati sustavnost i koordiniranost različitih elemenata morskih strategija u čitavoj predmetnoj morskoj regiji ili podregiji.

9. Važno je da se pri primjeni kriterija uzmu u obzir rezultati početne procjene, propisane člankom 12. i Prilogom III Uredbe, te da se rezultati ne razmatraju zasebno. Početna procjena predstavlja glavni postupak u kojem se utvrđuju osnovna svojstva i značajke kao i najveći pritisci i utjecaji na morski okoliš, te podliježe redovitom ažuriranju i provedbi Promatračkog sustava. Ta prva procjena mora biti dovršena do datuma navedenog u članku 7. stavku 2. Uredbe, na temelju okvirnih popisa elemenata iz Priloga III. Uredbe i uzimajući u obzir postojeće podatke, ako su dostupni. Također je potrebno voditi računa o činjenici da su neki kriteriji i povezani pokazatelji u ovom početnom razdoblju još uvijek u razvojnoj fazi.

10. Napredak prema postizanju dobrog ekološkog stanja odvija se u sklopu neprekidnih širih promjena koje nastaju u morskom okolišu. Klimatske promjene već vrše utjecaj na morski okoliš, uključujući utjecaj na ekosustavne procese i funkcije. U morsku strategiju potrebno je uključiti i postojeće dokaze o utjecajima klimatskih promjena. Prilagodljivo upravljanje koje se temelji na ekosustavnom pristupu uključuje redovito ažuriranje postupka određivanja dobrog stanja okoliša.

DIO B

Kriteriji za određivanje dobrog stanja okoliša povezani s deskriptorima iz Priloga I ove Uredbe

Deskriptor 1.: Biološka raznolikost uspješno se održava. Kakvoća i pojava staništa te rasprostranjenost i brojnost vrsta u skladu su s prevladavajućim fiziografskim, geografskim i klimatskim uvjetima.

Procjenu je potrebno provesti na nekoliko ekoloških razina: na razini ekoloških sustava, staništa (uključujući s njima povezane životinjske zajednice na razini biotopa) i vrsta, koje su uzete u obzir u ovom Dijelu, vodeći računa o točki 2. Dijela A. Za određene aspekte ovog deskriptora potrebna je

odatna znanstvena i tehnička podrška. Da bi se suzio široki opseg deskriptora, potrebno je, s obzirom na Prilog III. ove Uredbe, odrediti prioritete među svojstvima biološke raznolikosti i to na razini vrsta, staništa i ekoloških sustava. To omogućava utvrđivanje onih svojstava biološke raznolikosti i područja gdje nastaju utjecaji i opasnosti te također pomaže u određivanju pokazatelja među odabranim kriterijima koji su primjereni predmetnim područjima i svojstvima¹. Obveza regionalne suradnje propisana člancima 7. i 9. ove Uredbe izravno je povezana s procesom odabira svojstava biološke raznolikosti unutar regija, podregija i daljnjih podpodjela, kao i s utvrđivanjem, gdje je to potrebno, referentnih uvjeta u skladu s Prilogom IV. ove Uredbe. Modeliranje pomoću geografskog informacijskog sustava može poslužiti kao korisna podloga za kartiranje niza svojstava biološke raznolikosti i ljudskih aktivnosti kao i povezanih pritisaka, pod uvjetom da se sve eventualne pogreške pravilno procjene i opišu pri primjeni rezultata. Ova vrsta podataka predstavlja preduvjet za ekosustavno upravljanje ljudskim aktivnostima i razvoj povezanih prostornih alata².

Razina vrsta

Za svaku regiju, podregiju ili daljnju podpodjelu, uzimajući u obzir različite vrste i zajednice (primjerice fitoplankton i zooplankton) navedene u okvirnom popisu u tablici 1. Priloga III. ove Uredbe, potrebno je sastaviti skup relevantnih vrsta i funkcionalnih skupina, vodeći računa o točki 2. iz Dijela A. Tri kriterija za procjenu svih vrsta su: rasprostranjenost vrste, brojnost jedinki i stanje populacije. Pri procjeni stanja populacije, u nekim je slučajevima također potrebno razumijevanje zdravstvenog stanja populacije i međusobnih odnosa između vrsta i unutar vrste. Također je potrebno zasebno procijeniti podvrste i populacije za koje početna procjena ili novi dostupni podaci pokažu da postoje utjecaji i potencijalne opasnosti koje bi mogle ugroziti njihov status. Procjena stanja vrsta također zahtjeva sveobuhvatno razumijevanje rasprostranjenosti, veličine i stanja njihovih staništa, u skladu sa zahtjevima propisanim nacionalnim zakonodavstvom u području zaštite prirode, da bi se utvrdilo postojanje staništa koje je dovoljno veliko za održavanje populacije, uzimajući u obzir bilo kakvu opasnost od propadanja ili gubitka predmetnih staništa. U pogledu biološke raznolikosti na razini vrsta, tri kriterija za procjenu napretka prema postizanju dobrog stanja okoliša, te pokazatelji povezani sa svakim pojedinim kriterijem, su kako slijedi:

1.1. Rasprostranjenost vrste

- Područje rasprostranjenosti (1.1.1.)
- Obrazac rasprostranjenosti unutar područja rasprostranjenosti, prema potrebi (1.1.2.)
- Područje koje pokriva vrste (za sesilne/bentoske vrste) (1.1.3.)

1.2. Veličina populacije

- Brojnost populacije i/ili biomasa, prema potrebi (1.2.1.)

1.3. Stanje populacije

- Demografske značajke populacije (primjerice veličina ili starosna struktura, omjer između spolova, stope nataliteta, stope preživljavanja/smrtosti) (1.3.1.)
- Genetska struktura populacije, prema potrebi (1.3.2.)

Razina staništa

U svrhu ove Uredbe pojam stanište obuhvaća i abiotičke značajke i pripadajuću biološku zajednicu, spajajući oba elementa pod pojmom biotopa. Za svaku regiju, podregiju ili podpodjelu potrebno je sastaviti skup tipova staništa, uzimajući u obzir različita staništa navedena u okvirnom popisu iz tablice 1. Priloga III. ove Uredbe te vodeći računa o instrumentima navedenima u točki 2. Dijela A. Ti instrumenti također upućuju na određeni broj kompleksa staništa (što podrazumijeva procjenu, gdje je to potrebno, sastava, opsega i pripadajućih omjera staništa unutar tih kompleksa) i funkcionalnih staništa (poput područja mriještenja, razmnožavanja i hranjenja i migracijskih ruta). Za procjenu na

¹ Vidi točke 3. do 6. u Dijelu A.

² Vidi točku 6. u Dijelu A.

razini staništa nužni su dodatni naponi prema postizanju sveobuhvatne klasifikacije morskih staništa, uz odgovarajuće kartiranje kao i uzimajući u obzir varijacije koje ovise o udaljenosti od obale i dubini mora (primjerice priobalno more, more oko grebena i duboko more). Tri kriterija za procjenu staništa su njihova rasprostranjenost, veličina i stanje (u slučaju stanja, naročito stanje tipičnih vrsta i zajednica). Procjena stanja staništa zahtjeva sveobuhvatno razumijevanje statusa povezanih zajednica i vrsta, u skladu sa zahtjevima propisanim propisima iz područja zaštite prirode uključujući prema potrebi procjenu njihovih funkcionalnih obilježja.

1.4. Rasprostranjenost staništa

- Područje rasprostranjenosti (1.4.1.)
- Obrazac rasprostranjenosti (1.4.2.)

1.5. Veličina staništa

- Područje staništa (1.5.1.)
- Volumen staništa, prema potrebi (1.5.2.)

1.6. Stanje staništa

- Stanje tipičnih vrsta i zajednica (1.6.1.)
- Relativna brojnost i/ili biomasa, prema potrebi (1.6.2.)
- Fizički, hidrološki i kemijski uvjeti (1.6.3.)

Razina ekosustava

1.7. Struktura ekosustava

- Sastav i odgovarajući omjeri između komponenata ekološkog sustava (staništa i vrsta) (1.7.1.).

Međudjelovanja između strukturnih komponenti ekološkog sustava također su ključni za procjenu ekosustavnih procesa i funkcija u svrhu općenitog utvrđivanja dobrog stanja okoliša, uzimajući u obzir, između ostalog, članak 3., članak 5. stavak 4. i članak 13. stavak 1. ove Uredbe. Drugi funkcionalni aspekti kojima se bave ostali deskriptori dobrog stanja okoliša (kao što su deskriptori 4. i 6.), kao i pitanja povezanosti i otpornosti, također su značajni pri razmatranju ekosustavnih procesa i funkcija.

Deskriptor 2.: Strane vrste uvedene u okoliš kao posljedica ljudskih aktivnosti na takvim su razinama da ne štete ekološkim sustavima.

Definiranje i procjena putova i pravaca širenja stranih vrsta uvedenih u okoliš kao rezultat ljudskih aktivnosti predstavljaju preduvjet da bi se spriječilo da takve vrste dostignu razine koje su štetne za ekološki sustav te da bi se ublažili negativni učinci. Početna procjena mora uzeti u obzir da su neke vrste uvedene u okoliš kao posljedica ljudskih aktivnosti već uređene propisima kako bi se njihov potencijalni utjecaj na morske ekološke sustave procijenio i sveo na najmanju moguću mjeru, kao i da se neke strane vrste već duže vrijeme uobičajeno koriste u ribogojstvu i već podliježu uvjetu pribavljanja posebnih dozvola u sklopu važećih propisa. Znanje o utjecajima stranih vrsta na okoliš još uvijek je ograničeno. Potreban je daljnji znanstveni i tehnički napredak kako bi se razvili potencijalno korisni pokazatelji, posebice u slučaju utjecaja invazivnih stranih vrsta (kao što su primjerice indeksi biološkog onečišćenja), koji ostaju glavni problem pri postizanju dobrog stanja okoliša. Kod procjene i praćenja³ prioritet je definiranje stanja, što predstavlja preduvjet za procjenu važnosti utjecaja, ali samo po sebi ne osigurava postizanje dobrog stanja okoliša u pogledu ovog deskriptora.

2.1. Brojnost i definicija stanja stranih vrsta, naročito invazivnih vrsta

- Trendovi u brojnosti, pojavi u vremenu i prostornoj rasprostranjenosti u divljini stranih vrsta, naročito invazivnih stranih vrsta, osobito u rizičnim područjima, u odnosu na glavne pravce i putove širenja tih vrsta (2.1.1.)

³ Vidi točku 9. u Dijelu A.

2.2. Utjecaj invazivnih stranih vrsta na okoliš

- Omjer između invazivnih stranih vrsta i domaćih vrsta u nekim dobro ispitanim taksonomskim skupinama (poput riba, makroalgi, mekušaca) koji bi mogao dovesti do promjene u sastavu vrsta (primjerice slijedom premještanja domaćih vrsta) (2.2.1.)
- Utjecaji stranih invazivnih vrsta na razini vrsta, staništa i ekosustava, gdje je to izvedivo (2.2.2.).

Deskriptor 3.: Populacije svih riba, rakova i mekušaca koji se iskorištavaju u komercijalne svrhe u okviru su sigurnih bioloških granica, a raspodjela populacije prema dobi i veličini ukazuje na postojanje zdravog stoka.

Ovaj se dio primjenjuje na sve stokove obuhvaćene nacionalnim zakonodavstvom u području ribarstva (unutar geografskog opsega ove Uredbe) i sličnim obvezama u sklopu zajedničke ribarska politike. Za te i za druge stokove primjena ovog dijela ovisi o dostupnim podacima (uzimajući u obzir odredbe o prikupljanju podataka), na temelju kojih se određuju pokazatelji najprikladniji za korištenje. Vezano za ovaj deskriptor, tri kriterija za procjenu napretka u postizanju dobrog ekološkog stanja okoliša s pripadajućim pokazateljima su kako slijedi:

3.1. Razina pritiska ribolovne djelatnosti

Primarni pokazatelj. Primarni pokazatelj razine pritiska nastalih ribolovnom djelatnosti je:

- Ribolovni mortalitet (F) (3.1.1.).

Za postizanje ili održavanje dobrog stanja okoliša nužno je da vrijednost F bude jednaka ili niža od vrijednosti F_{MSY} , odnosno da bude na razini koja omogućava maksimalni prosječni održivi ulov (MSY). To znači da u mješovitim ribolovu i u slučajevima velikog međudjelovanja među ekosustavima, dugoročni planovi za upravljanje mogu rezultirati time da se iskorištavanje nekih stokova provodi na razini manjoj od razine F_{MSY} , kako ne bi utjecalo na iskorištavanje drugih vrsta na razini F_{MSY} ⁴.

Vrijednost F se izračunava pomoću odgovarajućih analitičkih procjena koje se temelje na analizi ulova (odnosno svakog odstranjenja iz stoka, uključujući odbačeni i neevidentirani ulov) prema starosti ili prema dužini i pomoćnim informacijama. U slučaju da je znanje o dinamici populacije stoka nedostavno za izradu simulacija, moguće je upotrijebiti znanstvenu prosudbu F vrijednosti povezanih s krivuljom prinosa po prirastu (Y/R), u kombinaciji s drugim informacijama o prijašnjoj uspješnosti ribolova ili o dinamici populacije sličnih stokova.

Sekundarni pokazatelji (u slučaju nepostojanja analitičkih procjena za izračun vrijednosti F):

- Omjer između ulova i indeksa biomase (u daljnjem tekstu: omjer ulov/biomasa) (3.1.2.).

Vrijednost pokazatelja koji izražava F_{MSY} potrebno je izračunati znanstvenom prosudbom, nakon analize prijašnjih trendova utvrđenih za predmetni pokazatelj kao i drugih informacija o prijašnjoj uspješnosti ribolova. U slučaju postojanja procjena izrađenih na temelju proizvodnje, omjer ulov/biomasa kojim se izračunava maksimalni prosječni održivi ulov može se upotrijebiti kao okvirna referenca.

Za razliku od omjera ulov/biomasa, sekundarni pokazatelji razvijaju se na temelju bilo koje druge prikladne zamjenske vrijednosti za ribolovni mortalitet.

3.2. Sposobnost razmnožavanja stoka

Primarni pokazatelj. Primarni pokazatelj sposobnosti razmnožavanja stoka je:

- Biomasa stoka za mrijest (SSB) (3.2.1.).

Taj se pokazatelj određuje pomoću odgovarajuće analitičke procjene, na temelju analize ulova prema starosti ili prema dužini i pomoćnim informacijama.

⁴ Priopćenje „Osiguranje održivosti u ribarstvu EU-a pomoću maksimalnog prosječnog održivog ulova“ (COM(2006) 360 konačna verzija).

Kada analitička procjena omogućava procjenu biomase stoka za mrijest (SSB), referentna vrijednost koja odražava punu sposobnost razmnožavanja je vrijednost SSB_{MSY} , odnosno biomasa stoka za mrijest (SSB) kojom bi se postigao maksimalni prosječni održivi ulov (MSY) s ribolovnim mortalitetom jednakim vrijednosti F_{MSY} . Za sve vrijednosti SSB-a koje su jednake ili veće od vrijednosti SSB_{MSY} -a smatra se da ispunjavaju ovaj kriterij.

Postizanje SSB-a koji je jednak MSY-u zbog eventualnih međudjelovanja možda neće biti moguće za sve stokove istovremeno te je po tom pitanju potrebno daljnje istraživanje.

Kada simulacijski modeli ne omogućavaju procjenu pouzdane vrijednosti za SSB_{MSY} , tada je referentna vrijednost koja se koristi za ovaj kriterij SSB_{pa} , što predstavlja najmanju vrijednost SSB-a pri kojoj postoji velika vjerojatnost da će se stok moći obnoviti uz prevladavajuće uvjete iskorištavanja.

Sekundarni pokazatelji (u slučaju da ne postoje analitičke procjene kojima se izračunavaju vrijednosti SSB-a):

- Indeksi biomase (3.2.2.).

Ti se pokazatelji mogu upotrebljavati ako se indeksi mogu odrediti za spolno zrelu populaciju. U takvim slučajevima te indekse treba koristiti kada se znanstvenom prosudbom može utvrditi, i to kroz detaljnu analizu prijašnjih trendova za predmetni pokazatelj u kombinaciji s drugim informacijama o prijašnjoj uspješnosti ribolova, postojanje visoke vjerojatnosti da će se stok moći obnoviti uz prevladavajuće uvjete iskorištavanja.

3.3. Starost populacije i raspodjela prema veličini

Primarni pokazatelji. Za zdrave stokove značajna je visoka stopa starih, velikih jedinki. Pokazatelji utemeljeni na relativnoj brojnosti velikih riba uključuju:

- Udio riba koje su veće od prosječne veličine koju ribe dosegnu pri prvom spolnom sazrijevanju (3.3.1.)

- Prosječnu maksimalnu dužinu svih vrsta nađenih pri pregledima istražnih plovila (3.3.2.)

- 95. percentil raspodjele riba prema dužini, utvrđene pri pregledima istražnih plovila (3.3.3.).

Sekundarni pokazatelj:

- Veličina ribe pri prvom spolnom sazrijevanju, koja može ukazivati na postojanje neželjenih genetskih posljedica iskorištavanja (3.3.4.).

Za ta dva skupa pokazatelja (udio stare ribe i veličina ribe pri prvom spolnom sazrijevanju), potrebna je stručna prosudba kako bi se utvrdilo da li postoji visoka vjerojatnost da će genska raznovrsnost stoka biti ugrožena. Stručnu je prosudbu potrebno izvršiti nakon analize vremenskih serija koja je dostupna za predmetni pokazatelj, zajedno sa svim drugim informacijama o biologiji vrste.

Deskriptor 4.: Svi elementi morskih hranidbenih mreža, u onoj mjeri u kojoj su poznati, javljaju se u uobičajenoj brojnosti i raznovrsnosti te su na razinama koje mogu osigurati dugoročnu brojnost vrsta i očuvanje njihove pune sposobnosti razmnožavanja.

Ovaj se deskriptor odnosi na značajne funkcionalne aspekte kao što su energetske tokove i struktura hranidbenih mreža (veličina i brojnost). U ovoj fazi potrebna je daljnja znanstvena i tehnička potpora kako bi se dodatno razvili kriteriji i potencijalno korisni pokazatelji za ispitivanje odnosa unutar hranidbene mreže.

4.1. Produktivnost (proizvodnja po jedinici biomase) ključnih vrsta ili trofičkih grupa

Za ispitivanje energetske tokove u hranidbenim mrežama potrebno je dodatno razviti odgovarajuće pokazatelje za procjenu uspješnosti odvijanja glavnih procesa između grabežljivaca i plijena, koji odražavaju dugoročnu održivost komponenata u dijelu hranidbene mreže u kojoj obitavaju, i to na temelju iskustva stečenog pri odabiru odgovarajućih vrsta (primjerice sisavaca, morskih ptica) u nekim podregijama.

- Uspješnost ključnih vrsta grabežljivaca na temelju njihove proizvodnje po jedinici biomase (produktivnost) (4.1.1.).

4.2. Omjer odabranih vrsta na vrhu hranidbenih mreža

Za ispitivanje strukture hranidbenih mreža kao i veličine i brojnosti komponenata, potrebno je procijeniti omjer između odabranih vrsta na vrhu hranidbenih mreža. Nužan je daljnji razvoj pokazatelja na temelju iskustva stečenog u nekim podregijama. Za velike ribe podaci su dostupni iz istraživanja o praćenju stanja riba.

- Velike ribe (prema težini) (4.2.1.).

4.3. Brojnost/rasprostranjenost ključnih trofičkih grupa/vrsta

- Trendovi u brojnosti funkcionalno značajnih odabranih grupa/vrsta (4.3.1.).

Potrebno je definirati promjene u statusu populacije koje potencijalno utječu na strukturu hranidbene mreže. Potrebno je dodatno precizirati detaljne pokazatelje, uzimajući u obzir njihov značaj za hranidbene mreže, na temelju prikladnih grupa/vrsta u regiji, podregiji ili daljnjoj podpodjeli, uključujući prema potrebi:

- grupe koje se brzo obnavljaju (primjerice fitoplankton, zooplankton, meduze, školjkaši, kratkoživuće pelagične ribe) i koje brzo reagiraju na promjene u ekosustavu te predstavljaju pokazatelje korisne za davanje ranih upozorenja,

- grupe/vrste koje su izravno pogođene ljudskim aktivnostima ili su pod njihovim neizravnim utjecajem (naročito usputni ulov i odbačeni ulov),

- grupe/vrste koje definiraju stanište,

- grupe/vrste koje su na vrhu hranidbene mreže,

- anadromne i katadromne vrste koje se sele na velike udaljenosti,

- grupe/vrste koje su usko povezane s posebnim grupama/vrstama na nekoj drugoj trofičkoj razini.

Deskriptor 5.: Eutrofikacija koju uzrokuje čovjek smanjena je na najmanju moguću mjeru, posebno njezini štetni učinci, kao što su gubitak biološke raznolikosti, propadanje ekosustava, štetno cvjetanje algi, kao i pomanjkanje kisika u pridnenim vodama.

Pri procjeni eutrofikacije u morskim vodama potrebno je uzeti u obzir procjenu koju za priobalne i prijelazne vode propisuje nacionalno zakonodavstvo u području vodnoga gospodarstva, i to na način koji osigurava usporedivost, također uzimajući u obzir informacije i znanje prikupljeno i pristupe razvijene u okviru regionalnih morskih konvencija. Na temelju postupka dubinske analize koji se provodi kao dio početne procjene, da bi se izvršila učinkovita procjena eutrofikacije u obzir se mogu uzeti razmatranja temeljena na analizi rizika⁵. U procjeni treba spojiti informacije o razinama hranjivih tvari i o nizu onih primarnih i sekundarnih utjecaja koji su značajni za okoliš⁶, uzimajući u obzir relevantne vremenske raspone. S obzirom da je koncentracija hranjivih tvari povezana s bogatstvom hranjivih tvari u rijekama u slivnom području, naročito je značajna suradnja s državama članicama koje nemaju izlaz na more, i to putem ustaljenih načina suradnje u skladu s člankom 8. stavak 4. ove Uredbe

5.1. Razine hranjivih tvari

- Koncentracija hranjivih tvari u vodenom stupu (5.1.1.)

- Omjeri hranjivih tvari (zemlje kremenjače, dušika i fosfora), prema potrebi (5.1.2.)

5.2. Izravni učinci obogaćivanja okoliša hranjivim tvarima

- Koncentracija klorofila u vodenom stupu (5.2.1.)

- Prozirnost vode povezana s povećanjem broja lebdećih algi, gdje je relevantno (5.2.2.)

- Brojnost oportunističkih makroalgi (5.2.3.)

⁵ Vidi točke 3. do 6. u Dijelu A.

⁶ Vidi točku 7. u Dijelu A.

- Promjene u florističkom sastavu vrsta kao što su omjer između dijatoma i flagelata, promjene iz bentoskih u pelagične vrste, kao i pojava štetnih/toksičnih cvjetanja algi (poput cijanobakterija) prouzrokovanih ljudskim aktivnostima (5.2.4.)

5.3. Neizravni učinci obogaćivanja okoliša hranjivim tvarima

- Štetan utjecaj na brojnost višegodišnjih morskih korova i morskih trava (poput algi iz reda Fucales, morske sviline i neptunove trave) kao posljedica smanjenja bistrine vode (5.3.1.)
- Otopljeni kisik, odnosno promjene nastale zbog povećanog raspadanja organskih tvari i veličine zahvaćenog područja (5.3.2.).

Deskriptor 6.: Cjelovitost morskoga dna na razini je koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima.

Cilj je osigurati da pritisci na morsko dno prouzrokovani ljudskim aktivnostima ne sprječavaju komponente ekosustava da održe svoju prirodnu raznolikost, produktivnost i dinamičke ekološke procese, vodeći računa o otpornosti ekoloških sustava. Opseg procjene povezane s ovim deskriptorom naročito je problematičan zbog neujednačene prirode svojstava nekih bentoskih ekosustava i pritisaka prouzrokovanih ljudskim aktivnostima. Procjenu i praćenje stanja potrebno je obaviti nakon početne dubinske analize učinaka i opasnosti po svojstva biološke raznolikosti, kao i pritisaka prouzrokovanih ljudskim aktivnostima, uz povezivanje rezultata procjene od manjeg opsega prema širem, pokrivajući prema potrebi podpodjelu, podregiju ili regiju⁷.

6.1. Fizička oštećenja, uzimajući u obzir svojstva supstrata

Glavni razlog za brigu pri upravljanju je veličina utjecaja ljudskih aktivnosti na supstrate na morskom dnu koji čine bentoska staništa. Među različitim vrstama supstrata, biogeni supstrati, koji su najosjetljiviji na fizičke poremećaje, nizom svojih funkcija pružaju potporu bentoskim staništima i zajednicama.

- Vrsta, brojnost, biomasa i područje rasprostranjenosti relevantnog biogenog supstrata (6.1.1.)
- Opseg morskog dna bitno zahvaćen ljudskim aktivnostima, za različite vrste supstrata (6.1.2.).

6.2. Stanje bentoske zajednice

Svojstva bentoske zajednice kao što su sastav vrsta, veličina i funkcionalna obilježja predstavljaju značajan pokazatelj potencijala za dobro funkcioniranje ekološkog sustava. Informacije o strukturi i dinamici zajednica prikupljaju se, prema potrebi, mjerenjem raznolikosti vrsta, produktivnosti (brojnosti ili biomase), otpornih ili osjetljivih svojti te dominantnosti svojti i sastava zajednice prema veličini, odnosno omjera između malih i velikih jedinki.

- Prisutnost posebno osjetljivih i/ili otpornih vrsta (6.2.1.)
- Multimetrijski indeksi kojim se procjenjuju stanje i funkcionalnost bentoske zajednice, kao što su raznolikost i bogatstvo vrsta, omjer oportunističkih i osjetljivih vrsta (6.2.2.)
- Omjer biomase ili broja jedinica u makrobentoskoj zajednici koji premašuju određenu dužinu/veličinu (6.2.3.)
- Parametri koji opisuju svojstva (oblik, nagib i odjeljak) spektra veličine bentoske zajednice (6.2.4.).

Deskriptor 7.: Trajno mijenjanje hidrografskih i oceanoloških uvjeta ne šteti morskim ekološkim sustavima.

Trajne promjene hidrografskih i oceanoloških uvjeta kao rezultat ljudskih aktivnosti mogu se primjerice sastojati od promjena u režimu plime i oseke, prijenosu sedimenta i slatke vode te kretanju struja ili valova, što dovodi do promjena u fizičkim i kemijskim svojstvima navedenima u tablici 1. Priloga III. ove Uredbe. Takve promjene mogu biti posebno značajne kada potencijalno ugrožavaju morske ekološke sustave u širim razmjerima te njihova procjena može poslužiti kao rano upozorenje na

⁷ Vidi točke 3. do 6. u Dijelu A.

moguće učinke na ekosustav. Za priobalne vode, nacionalno zakonodavstvo u području vodnoga gospodarstva utvrđuje hidromorfološke ciljeve koje je potrebno dostići provedbom mjera u okviru planova za upravljanje riječnim slivovima. Pri procjeni učinaka aktivnosti za svaki je pojedini slučaj potreban individualni pristup. Alati poput procjene utjecaja na okoliš, strateške procjene utjecaja na okoliš te prostornog planiranja morskog okoliša mogu doprinijeti ocjeni i procjeni razmjera i kumulativnih aspekata učinaka predmetnih aktivnosti. Bitno je međutim da svi takvi alati osiguraju elemente prikladne za procjenu potencijalnih utjecaja na morski okoliš, uključujući pitanje prekograničnih utjecaja.

7.1. Prostorne značajke trajnih promjena

- Veličina područja pogođenog trajnim promjenama (7.1.1.)

7.2. Učinak trajnih hidrografskih promjena

- Veličina područja staništa pogođenih trajnim promjenama (7.2.1.)

- Promjene u staništima, posebice u predviđenim funkcijama (poput područja za mriještenje, razmnožavanje i hranjenje te migracijske rute riba, ptica i sisavaca), slijedom promijenjenih hidrografskih uvjeta (7.2.2.).

Deskriptor 8.: Koncentracije onečišćujućih tvari na razinama su koje ne uzrokuju učinak onečišćenja.

Koncentracija onečišćujućih tvari u morskom okolišu i njihovi utjecaji trebaju se procijeniti uzimajući u obzir učinke i opasnosti po ekosustav⁸. Potrebno je upotrijebiti relevantne odredbe nacionalnih propisa u području vodnoga gospodarstva koje se primjenjuju na teritorijalne i/ili priobalne vode, kako bi se osigurala pravilna koordinacija provedbe dva zakonodavna okvira, također vodeći računa o prikupljenim informacijama i znanju te pristupima razvijenim u okviru regionalnih konvencija o moru (Barcelonska konvencija). Kada je to relevantno za morski okoliš, moraju se ispitati tvari ili skupine tvari koje:

(i) prekoračuju mjerodavne standarde kakvoće okoliša propisane nacionalnim zakonodavstvom u području vodnoga gospodarstva, u priobalnim i teritorijalnim vodama koje graniče s morskom regijom ili podregijom, u vodi, sedimentu i živim organizmima, i/ili

(ii) su navedene kao prioritete tvari u nacionalnom zakonodavstvu u nadležnosti vodnog gospodarstva i dodatno su uređene odredbama propisa iz područja vodnoga gospodarstva o standardima kakvoće okoliša, koje se ispuštaju u predmetnu morskou regiju, podregiju ili daljnju podpodjelu, i/ili

(iii) predstavljaju onečišćujuće tvari a njihovo ukupno ispuštanje u okoliš (uključujući gubitke, ispuste ili emisije) može dovesti do značajnih opasnosti po morski okoliš kao rezultat prijašnjih ili trenutačnih onečišćenja u predmetnoj morskoj regiji, podregiji ili podpodjeli, uključujući i ozbiljne slučajeve onečišćenja nakon nesreća koje uključuju primjerice opasne ili štetne tvari.

Napredak prema postizanju dobrog stanja okoliša ovisit će o tome da li se provodi postupno uklanjanje onečišćenja odnosno da li se prisutnost onečišćujućih tvari u morskom okolišu i njihovi biološki učinci održavaju na prihvatljivim razinama, kako bi se spriječili bilo kakvi značajniji utjecaji ili opasnosti po morski okoliš.

8.1. Koncentracija onečišćujućih tvari

- Koncentracija naprijed navedenih onečišćujućih tvari, izmjerena pomoću odgovarajuće matrice (poput živih organizama, sedimenta i vode) na način koji osigurava usporedivost s procjenom propisanom u području vodnoga gospodarstva (8.1.1.)

8.2. Utjecaji onečišćujućih tvari

- Razine utjecaja onečišćujućih tvari na komponente ekosustava, uzimajući u obzir odabrane biološke procese i taksonomske skupine gdje je utvrđena uzročno/posljedična veza koju je potrebno pratiti (8.2.1.)

⁸ Vidi točke 3. i 4. u Dijelu A.

- Pojava, podrijetlo (po mogućnosti), razmjeri slučajevea znatnog onečišćenja (poput mrlje od nafte i naftnih derivata) i njihov utjecaj na životinjske organizme koji su fizički ugroženi tim onečišćenjem (8.2.2.).

Deskriptor 9.: Onečišćujuće tvari u ribi i drugim plodovima mora namijenjenima prehrani ljudi ne prelaze razine utvrđene zakonodavstvom Europske unije ili drugim odgovarajućim pravilima.

Potrebno je pratiti u jestivim tkivima (mišiću, jetrima, ikri, koži, mekom tkivu, već prema slučaju) riba, rakova, mekušaca i bodljikaša te morskih trava, ulovljenih ili ubranih u divljini, moguću pojavu tvari za koje su maksimalne granične vrijednosti propisane na europskoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini za proizvode namijenjene za prehranu ljudi.

9.1. Razine, broj i učestalost pojave onečišćujućih tvari

- Stvarne razine onečišćujućih tvari koje su otkrivene i broj onečišćujućih tvari koje su prekoračile najveće dozvoljene propisane vrijednosti (9.1.1.)

- Učestalost prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti (9.1.2.).

Deskriptor 10.: Svojstva i količine morskog otpada u moru ne štete obalnom i morskom okolišu.

U promatračkim sustavima potrebno je voditi računa o tome da je rasprostranjenost morskog otpada vrlo promjenjivo opterećenje. Potrebno je utvrditi aktivnost s kojom je otpad povezan te, ako je moguće, njegovo podrijetlo nastanka. Potreba za daljnjim razvojem nekolicine pokazatelja još uvijek postoji, i to naročito pokazatelja, povezanih s biološkim utjecajima i mikročesticama, kao i potreba za poboljšanom procjenom njihovih potencijalno otrovnih svojstava.

10.1. Svojstva otpada u morskom i priobalnom okolišu

- Trendovi u količini morskog otpada nanesenog na obalu i/ili odloženog duž obale, uključujući analizu njegovog sastava, prostorne rasprostranjenosti i gdje je to moguće, izvora (10.1.1.)

- Trendovi u količini morskog otpada u vodenom stupu (uključujući plutanje na površini) i odloženog na morsko dno, uključujući analizu njegovog sastava, prostorne rasprostranjenosti i gdje je to moguće, izvora (10.1.2.)

- Trendovi u količini, rasprostranjenosti i gdje je to moguće, sastava mikročestica (naročito mikroplastike) (10.1.3.)

10.2. Učinci morskog otpada na morske organizme

- Trendovi u količini i sastavu morskog otpada koje pojedu morske životinje (primjerice analiza sadržaja želudca) (10.2.1.).

Ovaj je pokazatelj potrebno dodatno razviti, na temelju iskustva stečenog u nekim podregijama (poput Sjevernog mora) te ga prilagoditi drugim regijama.

Deskriptor 11.: Unos energije, uključujući podvodnu buku, svjetlost i toplinu na razinama je koje ne štete morskom okolišu.

Pored podvodne buke, koja se navodi u ovoj Uredbi, i drugi oblici energije unesene u okoliš potencijalno mogu utjecati na komponente morskih ekosustava, poput toplinske energije, elektromagnetskih polja i svjetla (svjetlosno onečišćenje). Još uvijek postoji potreba za dodatnim znanstvenim i tehničkim napretkom kao potpora daljnjem razvoju kriterija povezanih s ovim deskriptorom, uključujući kriterije o utjecajima uvođenja energije na morske organizme, relevantnim razinama buke i učestalosti (koje će možda biti potrebno prilagoditi, prema potrebi, podliježući obvezi regionalne suradnje). U sadašnjoj fazi, definirane su glavne smjernice za mjerenje podvodne buke kao prvi prioritet u procjeni i praćenju stanja⁹ i potrebno ih je dalje razvijati, uključujući i kartiranje.

⁹ Vidi točku 9. u Dijelu A.

Antropogeni zvukovi mogu biti kratkotrajni (kao što su impulzivni zvukovi koji nastaju pri seizmološkim istraživanjima, postavljanju potpornih stupova za vjetroelektrane i platforme ili pri eksploziji) ili dugotrajni (kao što su neprekidni zvukovi koji nastaju pri jaružanju, pomorskom prometu i iz energetskih postrojenja) i utječu na organizme na različite načine. Većina gospodarskih djelatnosti pri kojima se emitiraju velike razine buke koje vrše utjecaj na relativno široka područja izvode se u skladu sa zakonski propisanim uvjetima i podliježu pribavljanju dozvole. Time se omogućava usklađivanje povezanih zahtjeva za mjerenje takvih glasnih impulzivnih zvukova.

11.1. Prostorni i vremenski razmještaj impulzivnih zvukova visokih, niskih i srednjih frekvencija

- Postotak dana i njihov razmještaj unutar kalendarske godine u područjima koja se prostiru unutar točno određene površine, kao i njihov prostorni razmještaj, u kojem antropogeni izvori zvukova prekoračuju razine pri kojima postoji visoka vjerojatnost značajnih utjecaja na morske životinje, mjerene kao razina izloženosti zvuku (u dB re $1\mu\text{Pa}^2 \text{ s}$) ili kao maksimalna razina zvučnog tlaka (u dB re $1\mu\text{Pa}_{\text{peak}}$), na dubini od jednog metra u frekventijskom rasponu od 10 Hz do 10 kHz (11.1.1.).

11.2. Neprekidni zvuk niske frekvencije

- Trendovi u razini buke u okolišu unutar pojasa jedne trećine oktave 63 i 125 Hz (srednja frekvencija) (re $1\mu\text{Pa RMS}$; prosječna razina buke u navedenom rasponu oktava tijekom jedne godine) izmjereni na nadzornim postajama i/ili ako je moguće, pomoću modela (11.2.1.).

PRILOG III.
Okvirni popisi značajki, opterećenja i utjecaja
Tablica 1.
Značajke

<p>Hidrografska, fizikalna i kemijska svojstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> — batimetrija i topografija morskoga dna, — godišnji i sezonski temperaturni režim te ledeni pokrov, brzina struja, uzlazno i silazno strujanje, izloženost valovima, karakteristike miješanja, prozirnost, boja mora, vrijeme zadržavanja, — prostorna i vremenska raspodjela slanosti (godišnje i sezonski), — prostorna i vremenska raspodjela hranjivih tvari (DIN, TN, DIP, TP, TOC) kao i kisika, — profili pH, pCO₂ ili jednakovrijedni podaci za mjerenje acidifikacije (zakiseljavanja) mora. — režim protoka morske vode i kopnenih voda — režim visine razine mora — prostorna i frekvencijska raspodjela zvuka i raspodjela jakosti zvuka
<p>Geološka svojstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> — podmorje – morsko dno (sedimentologija)
<p>Stanišni tipovi</p>	<ul style="list-style-type: none"> — prevladavajući stanišni tip (tipovi) na morskome dnu i u stupcu vode s opisom karakterističnih fizikalnih i kemijskih svojstava, kao što su dubina, temperaturni režim vode, struje i druga kretanja vode, slanost, struktura i sastav supstrata morskoga dna, — inventarizacija i kartiranje posebnih stanišnih tipova posebice onih koja su na temelju posebnih propisa iz područja zaštite prirode ili na temelju međunarodnih konvencija, priznata ili utvrđena kao staništa s posebnim značenjem u znanstvenom pogledu ili s obzirom na biološku raznolikost, — staništa na područjima koja treba posebno spomenuti zbog njihovih značajki, položaja ili strateškoga značenja. To može uključivati područja izložena snažnim ili posebnim pritiscima ili područja koja zaslužuju poseban režim zaštite.

<p>Biološka svojstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> — opis bioloških zajednica povezanih s prevladavajućim staništima na morskom dnu i u stupcu vode. To obuhvaća podatke o fitoplanktonskim i zooplanktonskim zajednicama, uključujući vrste, kao i sezonsku i geografsku promjenjivost, — podaci o kritosjemenjačama, makroalgama i beskralježnjacima s dna mora, uključujući sastav vrsta, biomasu i godišnju/ sezonsku promjenjivost, — podaci o strukturi ribljih populacija, uključujući brojnost, rasprostranjenost i strukturu populacija prema dobi/ veličini, — opis dinamike populacija, prirodnoga i stvarnoga područja rasprostranjenosti i statusa vrsta morskih sisavaca i gmazova u morskoj regiji ili podregiji, — opis dinamike populacija, prirodnoga i stvarnoga područja rasprostranjenosti i statusa vrsta morskih ptica u morskoj regiji ili podregiji, — opis dinamike populacija, prirodnoga i stvarnoga područja rasprostranjenosti i statusa drugih vrsta u morskoj regiji ili podregiji na koje se odnose zakoni Zajednice ili međunarodni sporazumi, — popis vremenske pojavnosti, abundancije (brojnosti) i prostorne rasprostranjenosti stranih vrsta ili, prema potrebi, genetski različitih oblika zavičajnih vrsta prisutnih u morskoj regiji ili podregiji.
<p>Ostala svojstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> — opis stanja s obzirom na kemikalije, uključujući problematične kemikalije, onečišćenje sedimenata, kritične točke, zdravstvena pitanja kao i onečišćenje vrsta (posebno vrsta namijenjenih za ljudsku potrošnju), — opis drugih svojstava ili značajki tipičnih ili posebnih za morsku regiju ili podregiju.

Tablica 2.
Opterećenja i utjecaji

<p>Fizički gubitak</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zagušenje (npr. zbog konstrukcija koje gradi čovjek, odlaganja otpada nastalog jaružanjem), — betonizacija (npr. stalnom izgradnjom).
<p>Fizičko oštećenje</p>	<ul style="list-style-type: none"> — promjene u zamuljenju (npr. preko izljeva, većim otjecanjem, jaružanjem/ odlaganjem otpada nastalog jaružanjem) — abrazija (npr. utjecaj na morsko dno zbog komercijalnog ribolova, rekreacijske plovidbe, sidrenja), — selektivna ekstrakcija (npr. istraživanje i iskorištavanje živih i neživih bogatstava na morskom dnu i podtlu).
<p>Druge fizičke smetnje</p>	<ul style="list-style-type: none"> — podvodna buka (npr. zbog aktivnosti brodova, podvodne akustične opreme), — otpatci u moru. — svjetlost u moru
<p>Utjecaj na hidrološke procese</p>	<ul style="list-style-type: none"> — znatne promjene toplinskoga režima (npr. zbog ispusta iz električnih centrala), — znatne promjene režima slanosti (npr. zbog građevina koje sprečavaju kretanje vode, crpljenja vode).

<p>Onečišćenje opasnim tvarima</p>	<p>— unošenje sintetičnih spojeva koji bitno djeluju na morski okoliš, kao što su pesticidi, antivegetativna sredstva, farmaceutske proizvodi zbog, na primjer, gubitaka iz difuznih izvora, onečišćenja s brodova, atmosferskog taloženja, kao i biološki aktivnih tvari, — unošenje nesintetičnih tvari i spojeva (npr. teških metala, ugljikovodika zbog, na primjer, onečišćenja s brodova kao i istraživanja i iskorištavanja nafte, plina i minerala, atmosferskog taloženja, riječnih unosa), — unošenje radionuklida.</p>
<p>Sustavno i/ ili namjerno ispuštanje tvari</p>	<p>— unošenje drugih tvari u morske vode, krutih, tekućih ili plinovitih, do kojega dolazi zbog njihova sustavnog i/ ili namjernog ispuštanja u morski okoliš, dopuštenoga u skladu s drugim zakonima Zajednice i/ ili međunarodnim konvencijama.</p>
<p>Obogaćivanje hranjivim i organskim tvarima</p>	<p>— unosi gnojiva i drugih tvari bogatih dušikom i fosforom (npr. iz točkastih i difuznih izvora, uključujući poljoprivredu, akvakulturu, atmosfersko taloženje), — unosi organskih tvari (npr. iz kanalizacije, marikulture, riječnih unosa).</p>
<p>Biološke smetnje</p>	<p>— unošenje mikrobnih patogena, — unošenje stranih vrsta i premještanje, — selektivna ekstrakcija vrsta, uključujući slučajni ulov (npr. pri gospodarskom i sportsko-rekreacijskom ribolovu).</p>

PRILOG IV.

Okvirni popis značajki koje treba uzeti u obzir pri određivanju ciljeva u zaštiti okoliša

Značajke koje treba uzeti u obzir pri određivanju ciljeva zaštite okoliša prema ovoj Uredbi su:

1. Odgovarajuća zastupljenost elemenata karakterističnih za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju;
2. Potrebno je odrediti (a) ciljeve koji odgovaraju željenim uvjetima na temelju definicije dobrog stanja okoliša; (b) mjerljive ciljeve i s njima povezane pokazatelje koji omogućuju praćenje stanja i procjenu; i (c) radne ciljeve povezane s konkretnim provedbenim mjerama kojima se podržava njihovo ostvarivanje;
3. Specifikacija stanja okoliša koje treba postići ili održavati kao i izražavanje toga stanja mjerljivim svojstvima elemenata koji karakteriziraju morske vode Republike Hrvatske i država članica Europske unije u morskoj podregiji odnosno morskoj regiji;
4. Dosljednost skupa ciljeva; ciljevi ne smiju biti međusobno suprotstavljeni;
5. Specifikacija sredstava potrebnih za ostvarivanje ciljeva;
6. Izražavanje ciljeva, uključujući možebitne privremene ciljeve, s rasporedom ostvarivanja;
7. Specifikacija pokazatelja namijenjenih za praćenje napretka i usmjeravanje odluka prema ostvarivanju ciljeva;
8. Prema potrebi, specifikacija referentnih vrijednosti (ciljne i granične referentne vrijednosti);
9. Primjereno razmatranje socijalnih i gospodarskih pitanja pri određivanju ciljeva;
10. Provjera skupa ciljeva u zaštiti okoliša, s njima povezanih pokazatelja i graničnih i ciljnih referentnih vrijednosti razvijenih s obzirom na ciljeve u zaštiti okoliša navedene u članku 3. ove Uredbe, radi procjene da li bi ostvarivanje ciljeva osiguralo željeno stanje morskih voda pod pravom nadležnosti Republike Hrvatske odnosno država članica Europske unije u morskoj podregiji i morskoj regiji;
11. Spojivost ciljeva Republike Hrvatske s ciljevima na koje su se Europska unija i njezine države članice obvezale na temelju odgovarajućih međunarodnih i regionalnih sporazuma te primjena onih koji su bitni za morsku podregiju i morsku regiju radi ostvarivanja ciljeva u zaštiti okoliša iz članka 3. ove Uredbe;
12. Kad se sastavi skup pojedinačnih ciljeva i pokazatelja, treba ih zajedno provjeriti s obzirom na opće ciljeve u zaštiti okoliša iz članka 3. radi procjene bi li njihovo ostvarivanje osiguralo željeno stanje morskoga okoliša.

PRILOG V.

Obvezni obuhvat Sustava praćenja i promatranja

Sustav praćenja i promatranja treba obuhvatiti osobito:

1. dostavu podataka za procjenu stanja okoliša kao i procjenu odstupanja od dobrog stanja okoliša te napretka u njegovu postizanju, u skladu s Prilogom II. ove Uredbe i kriterijima te metodološkim standardima koje treba odrediti prema članku 13. ove Uredbe;
2. izradu baza podataka koje omogućavaju određivanje odgovarajućih pokazatelja za ciljeve u zaštiti okoliša iz članka 14. ove Uredbe;
3. izradu baza podataka koje omogućavaju procjenu utjecaja mjera iz članka 18. ove Uredbe;
4. aktivnosti za određivanje uzroka promjena, a time i za moguće korektivne mjere u svrhu obnove dobrog stanja okoliša kada se utvrde odstupanja od željenoga stanja;
5. obvezu dostave podataka o kemijskim onečišćivačima u vrstama za ljudsku potrošnju iz područja za gospodarski ribolov;
6. aktivnosti za potvrdu da korektivne mjere donose željene promjene a nemaju neželjene usputne učinke;
7. obvezu grupiranja podataka prema podregiji i morskoj regiji u skladu s člankom 6. Uredbe,
8. predviđen način i osiguranu usporedivost pristupa i metoda procjene u podregiji i morskoj regiji te među njima;
9. razvoj tehničke specifikacije i standardizirane metode praćenja sukladne razini Europske unije kako bi se omogućila usporedivost podataka;
10. osiguranu što veću usklađenost s postojećim sustavima razvijenima na regionalnoj i međunarodnoj razini kako bi se postigla sukladnost među tim sustavima i izbjeglo udvajanje rada, primjenom onih smjernica za praćenje koje su najznakovitije za podregiju i morsku regiju;
11. u početnu procjenu iz članka 12. ove Uredbe uključenu procjenu glavnih promjena uvjeta u okolišu kao i, prema potrebi, procjenu novih i mogućih iznenadnih problema;
12. u početnoj procjeni iz članka 12. ove Uredbe obvezno obuhvaćanje odgovarajućih elemenata određenih u Prilogu III. Uredbe, uključujući njihovu prirodnu promjenjivost, te ocjenu trendova k ostvarivanju Skupa ciljeva u zaštiti okoliša određenih prema članku 14. ove Uredbe, služeći se, prema potrebi, utvrđenim pokazateljima kao i njihovim graničnim ili ciljnim referentnim vrijednostima.

PRILOG VI.

Obvezni obuhvat Program mjera

Program mjera obuhvaća osobito:

1. nadzor nad unosom: mjere upravljanja koje utječu na dopuštenu količinu ljudske aktivnosti;
2. nadzor nad izlazom: mjere upravljanja koje utječu na dopušteni stupanj narušavanja komponente ekoloških sustava;
3. nadzor nad prostornim i vremenskim rasporedom: mjere upravljanja koje utječu na to gdje i kada se smije obavljati aktivnost;
4. mjere za usklađivanje upravljanja: alati za osiguravanje usklađenosti upravljanja;
5. mjere za poboljšanje, ako je izvedivo, sljedivosti morskog onečišćenja;
6. gospodarske poticaje: mjere upravljanja koje omogućuju da oni koji koriste morske ekološke sustave imaju gospodarski interes u tome da rade tako da pomažu ostvarenju cilja dobrog stanja okoliša;
7. alate za ublažavanje štete i sanaciju: alati za upravljanje koji usmjeravaju ljudske aktivnosti na obnovu oštećenih komponenata morskih ekoloških sustava;
8. komunikaciju, uključivanje dionika i jačanje javne svijesti.

PRILOG VII.

Tijela koja će provoditi Uredbu

(1) Nadležno tijelo/tijela:

Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša je tijelo nadležno za provedbu ove Uredbe i za koordinaciju svih aktivnosti propisanih ovom Uredbom.

(2) Ostala tijela koja su nadležna provoditi Uredbu u suradnji s Ministarstvom su:

I. ministarstva:

1. ministarstvo nadležno za zaštitu prirode,
2. ministarstvo nadležno za znanost,
3. ministarstvo nadležno za more,
4. ministarstvo nadležno za ribarstvo,
5. ministarstvo nadležno za gospodarstvo,
6. ministarstvo nadležno za turizam,
7. ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo
8. ministarstvo nadležno za zdravstvo
9. ministarstvo nadležno za promet i infrastrukturu
10. ministarstvo nadležno za poljoprivredu

II. Državni zavodi:

1. Državni zavod za zaštitu prirode,
2. Državni hidrometeorološki zavod
3. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost

III. Pravne osobe s javnim ovlastima:

1. Hrvatske vode,
2. Agencija za zaštitu okoliša
3. Hrvatski hidrografski institut, Split

IV. Znanstvene institucije:

1. Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split
2. Institut „Ruđer Bošković“
3. Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku

V. Zavodi za javno zdravstvo u jadranskom prostoru

1. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije
2. Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

3. Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije
4. Zavod za javno zdravstvo Zadar
5. Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije
6. Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije
7. Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije

(3) Tijela iz stavka 1. i 2. ovog Priloga nadležna su prema svojem propisanom djelokrugu.

(4) Regionalna i pod-regionalna suradnja:

Usklađivanje na razini podregije odnosno morske regije koordinirat će Ministarstvo, provodit će se putem postojećih međunarodnih i međudržavnih ugovora o suradnji na zaštiti i upravljanju morskim okolišem:

- suradnja na razini morske podregije kroz rad Mješovite komisije za zaštitu voda Jadranskog mora i obalnih područja (polazni dokument: Uredba o ratifikaciji jugoslavensko-talijanskog Sporazuma o suradnji na zaštiti voda Jadranskog mora i obalnih područja od zagađenja, Službeni list SFRJ, MU 2/1977 - notom 0506-18/92 od 25. 3.1992. i notom 233 od 22.1.1993 između Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske i Veleposlanstva Talijanske Republike u Zagrebu ugovoreno je važenje ugovora sklopljenih između bivše SFRJ i Talijanske Republike u odnosima između Republike Hrvatske i Talijanske Republike, a na temelju pravila međunarodnog prava o sukcesiji država glede međunarodnih ugovora).
-)
- suradnja na razini morske regije kroz aktivnosti Barcelonske konvencije